

ACORD

SUPLIMENTAR LA PROTOCOLUL DE LA PARIS

ÎNTRÉ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ȘI

COMANDAMENTUL SUPREM AL FORȚELOR ALIATE DIN EUROPA

ȘI

COMANDAMENTUL SUPREM ALIAT PENTRU TRANSFORMARE

ARTICOLUL 1	DEFINIȚII
ARTICOLUL 2	PREVEDERI GENERALE
ARTICOLUL 3	AMPLASAREA ȘI SCHIMBAREA LOCAȚIEI PERMANENTE A UNUI COMANDAMENT ALIAT
ARTICOLUL 4	BAZELE INVIOABILITATEA FACILITĂȚILOR
ARTICOLUL 5	IMUNITATEA COMANDAMENTELOR ALIATE
ARTICOLUL 6	IMUNITĂȚI ȘI PRIVILEGII ALE PERSONALULUI DE RANG ÎNALT
ARTICOLUL 7	STATUTUL MEMBRILOR PERSONALULUI DESEMNNAT DE ALTE ORGANIZAȚII
ARTICOLUL 8	DIMENSIUNEA PERSONALULUI COMANDAMENTELOR ALIATE
ARTICOLUL 9	INTRAREA, IEȘIREA DIN ȚARĂ, MUNCA ȘI ȘEDERE
ARTICOLUL 10	PERSONALITATEA JURIDICĂ A COMANDAMENTELOR ALIATE
ARTICOLUL 11	PRETENȚII
ARTICOLUL 12	PERSONALUL CIVIL ANGAJAT DE CĂTRE UN COMANDAMENT ALIAT
ARTICOLUL 13	CONTRACTANȚI, EXPERTI TEHNICI, ȘI SPECIALIȘTI
ARTICOLUL 14	CERTIFICATE DE SECURITATE (CERTIFICATUL DE SECURITATE NATO)
ARTICOLUL 15	OPERAȚIUNI BANCARE ȘI VALUTĂ
ARTICOLUL 16	IMUNITĂȚI FISCALE ȘI FACILITĂȚI ALE UNUI COMANDAMENT ALIAT
ARTICOLUL 17	CANTINE, AUTOSERVIRI ȘI POPOTE
ARTICOLUL 18	IMUNITĂȚI ȘI FACILITĂȚI FISCALE PENTRU MEMBRII PERSONALULUI
ARTICOLUL 19	EVACUAREA ECHIPAMENTULUI, SURPLUSULUI ȘI A DEȘEURILOR
ARTICOLUL 20	ADMINISTRAREA FACILITĂȚILOR FISCALE
ARTICOLUL 21	PROTECȚIA MEDIULUI, SĂNĂTATE ȘI SECURITATE
ARTICOLUL 22	IGIENA PUBLICĂ
ARTICOLUL 23	EVACUAREA MEMBRILOR ȘI DEPENDENȚILOR
ARTICOLUL 24	CORESPONDENȚĂ ȘI COMUNICAȚII
ARTICOLUL 25	COMUNICAȚII ELECTRONICE
ARTICOLUL 26	MENTINEREA ORDINII ÎN INTERIORUL ȘI AFARA INCINTELOR
ARTICOLUL 27	SECURITATE ȘI PROTECȚIA FORTELOR
ARTICOLUL 28	

NECLASIFICAT

ARTICOLUL 29	ARME
ARTICOLUL 30	REGULAMENTE DE TRAFIC ȘI VEHICULE
ARTICOLUL 31	PERMISE DE CONDUCERE
ARTICOLUL 32	PLĂCUȚE DE ÎNMATRICULARĘ
ARTICOLUL 33	CLUBURI MILITARE, FACILITĂȚI DE CĂLĂTORIE ȘI BAZE SPORTIVE
ARTICOLUL 34	SERVICIИ MEDICALE ȘI STOMATOLOGICE
ARTICOLUL 35	SERVICIИ EDUCAȚIONALE
ARTICOLUL 36	SERVICIИ DE RECREERE
ARTICOLUL 37	APLICARE ȘI SOLUȚIONAREA DISPUTELOR DURATĂ ȘI ÎNCETARE A VALABILITĂȚII
ARTICOLUL 38	

NECLASIFICAT

3 din 37

PREAMBUL

Având în vedere Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington D.C. la 4 aprilie 1949;

Având în vedere Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951;

Având în vedere Acordul între statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, încheiat la Bruxelles la 19 iunie 1995, precum și orice protocoale adiționale la acesta în vigoare pe teritoriul României;

Având în vedere Protocolul privind statutul comandamentelor militare internaționale, înființate în temeiul Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Paris la 28 august 1952;

În recunoașterea autorității Consiliului Atlanticului de Nord de a activa și dezactiva structuri militare NATO cu statut internațional;

Având în vedere că decizia de a înființa comandamente aliate pe teritoriul României face obiectul aprobării de către autoritățile române iar termenii înființării și sprijinului vor fi stabiliți în înțelegeri subsecvente;

Dorind încheierea de acorduri și aranjamente suplimentare pentru stabilirea și operarea structurilor militare NATO și condițiile pentru personalul desemnat la acestea, care beneficiază de statutul instituit de Protocolul de la Paris pe teritoriul României;

Considerând că alte acorduri pot fi convenite cu state care sunt membre ale programelor NATO de parteneriat și cooperare pentru a facilita capacitatea cetățenilor acestor state de a opera sau funcționa ca parte integrantă a Forțelor conduse de către NATO sau în cadrul Comandamentelor Internaționale Militare ale NATO;

Recunoscând Consiliului Atlanticului de Nord posibilitatea de a lua o decizie de încheiere de acorduri cu Organizația Națiunilor Unite, Uniunea Europeană și alte organizații internaționale, organizații guvernamentale, organizații non-guvernamentale și tribunale internaționale, care pot participa la sau sprijini în orice alt mod facilitățile, sarcinile specifice și activitățile NATO, care se bucură de statutul conferit de Protocolul de la Paris și acest Acord Suplimentar;

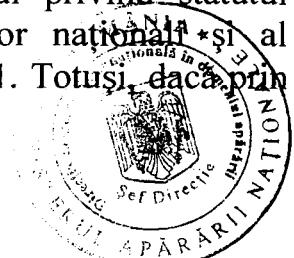
Și înțelegând că aranjamente viitoare de implementare pot fi necesare în aplicarea acestui Acord și pentru a adapta cerințele de sprijin;

Guvernul României, pe de o parte, și Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa și Comandamentul Suprem Aliat pentru Transformare pe de cealaltă parte, denumite în continuare Părțile, în conformitate cu alin. 2 al art. 16 din Protocol, au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1 DEFINIȚII

În acest Acord (denumit în continuare Acord suplimentar), termenul:

1. „Acord” înseamnă Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951.
2. „Protocol” înseamnă Protocolul privind statutul comandamentelor militare internaționale, înființate în temeiul Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Paris la 28 august 1952.
3. „PfP SOFA” înseamnă Acordul între statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celealte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, încheiat la Bruxelles la 19 iunie 1995, inclusiv Protocolul adițional la acest Acord, încheiat la 19 decembrie 1997 și orice Protocole ulterioare cu acest obiect de reglementare care intră în vigoare pe teritoriul României.
4. „SHAPE” înseamnă Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa.
5. „SACEUR” înseamnă Comandantul Suprem Aliat din Europa.
6. „HQ SACT” înseamnă Comandamentul Comandantului Suprem Aliat pentru Transformare.
7. „SACT” înseamnă Comandantul Suprem Aliat pentru Transformare.
8. „Comandament suprem” înseamnă SHAPE sau HQ SACT, după caz și, aşa cum este definit în articolul 1 din Protocol, orice viitor comandament suprem sau organizație succesoare.
9. „Comandament aliat”, pentru scopul acestui Acord suplimentar, precum și al art. 1 din Protocol, va include orice structură militară NATO, care în baza unei decizii a Consiliului Atlanticului de Nord și după cum s-a prevăzut în decizia adoptată de Consiliul Atlanticului de Nord din 19 mai 1969 cu privire la Procedurile pentru activarea și reorganizarea pe timp de pace a structurilor militare NATO și regulile pentru a le asigura acestora statutul internațional și finanțarea internațională (C-M (69)22) îi este asigurat statutul reglementat de Protocol, în conformitate cu art. 14 din Protocol.
10. Statutul deținut de Agențiile NATO derivă din Acordul privind statutul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord al reprezentanților naționali și al personalului internațional adoptat la Ottawa, la 20 septembrie 1951. Totuși, dacă prin

NECLASIFICAT

Carta unei Agenții NATO se decide că personalul acelei Agenții se bucură de statutul prevăzut de Protocolul de la Paris, independent de alin. 9 al acestui articol, acest Acord se va aplica personalului desemnat la sau angajat de către acea Agenție sau elementelor sale subordonate din România.

11. „Programele NATO de parteneriat și cooperare” înseamnă toate parteneriatele NATO și inițiativele de cooperare, fie bazate pe relații geografice, fie pe relații funcționale, aprobate de către Consiliul Atlanticului de Nord.

12. „Organizații internaționale guvernamentale, neguvernamentale și tribunale internaționale” înseamnă acele organizații care participă la activități NATO sub auspiciile sau în sprijinul unui Comandament Aliat, stabilit sau operând pe sau din teritoriul României, atunci când este aprobat de către Consiliul Atlanticului de Nord și raportat astfel autorităților române, în mod corespunzător, de către Comandamentul Aliat interesat.

13. „Şeful unui Comandament Aliat” înseamnă persoana cu gradul cel mai mare, ofițer sau civil, care, în orice moment dat, este numit sau desemnat să reprezinte un Comandament Aliat.

14. „Membri” înseamnă:

- a. Membri ai „Forței” aşa cum este definită în art. 3, alin. 1, lit. (a) din Protocol.
- b. Personalul definit în art. I, alin. 1, lit. (a) și (b) din Acord precum și personalul care intră sub incidența prevederilor PfP SOFA și a Protocolului Adițional suplimentar la PfP SOFA și în serviciul unui Comandament Aliat, incluzând personalul unității/unităților de sprijin ale României.
- c. Membri ai „Componenței civile”, pe lângă persoanele definite în art. 3, alin. 1, lit. (b) din Protocol și acele persoane care intră sub incidența Protocolului Adițional suplimentar la PfP SOFA, va include:
 - (1) Aceia care sunt cetățeni ai unuia din statele Părți la Tratatul Atlanticului de Nord, desemnați la un Comandament Aliat și, fie sunt:
 - i. Angajați de către unul dintre statele Părți la Tratatul Atlanticului de Nord; sau
 - ii. Aparțin uneia dintre categoriile de personal civil stabilite de Consiliul Atlanticului de Nord și în serviciul unui Comandament Aliat (Personal civil internațional NATO).
 - (2) Aceia care sunt cetățeni ai și angajați de către un stat Parte la Protocolul Adițional suplimentar la PfP SOFA și desemnați la un Comandament Aliat de către Partea angajatoare.
- d. Personalul, atât militar cât și civil, din statele participante la Programele NATO de parteneriat și cooperare și care sunt desemnați la un Comandament Aliat, dar ale căror state nu sunt Părți la Acord Protocol sau PfP SOFA.

15. „Dependent”, pe lângă persoanele definite în art. 3, alin. 1, lit. (c) din Protocol, art. I, alin. 1 lit. (c) din Acord și acelea cărora li se asigură același statut de către PfP SOFA, include orice persoană recunoscută de către Statul trimițător sau de către un Comandament Aliat, după caz, ca dependent al unui membru, aşa cum au fost definiți în alin. (14). Dacă este aplicat membrilor de familie apropiati, alții decât soțul/soția, partenerul cu care locuiește sau copilul, trebuie îndeplinite și următoarele cerințe:

- a. Asemenea dependenți se bazează sau sunt sprijiniți financiar, juridic sau din rațiuni de sănătate de către un membru;
- b. Dependentul locuiește în totalitate cu membrul cât timp se află pe teritoriul României;
- c. Dependentul este prezent pe teritoriul României cu consimțământul statului trimițător sau a unui Comandament Aliat, după caz.

16 „Elemente suplimentare”, pentru scopurile acestui Acord suplimentar, înseamnă entitățile subordonate și detașamentele NATO și non-NATO, incluzând comandamentele temporare sau unitățile, unitățile de sprijin naționale sau internaționale și reprezentanții militari naționali și birourile de legătură, agențiile civile NATO împreună cu echipele și ofițerii de legătură.

ARTICOLUL 2 PREVEDERI GENERALE

1. Scopul acestui Acord suplimentar este acela de a facilita operarea Comandamentelor Aliate potrivit statutului acordat de către Consiliul Atlanticului de Nord și potrivit prevederilor Protocolului. Facilitățile acordate membrilor și dependenților lor sunt acordate de România în interesul NATO și în sprijinul unui Comandament Aliat și nu în interesul lor personal. Comandamentul Suprem și Comandamentul Aliat rămân deținătorii acestor facilități.

2. Părțile vor înlesni îndeplinirea prevederilor Acordului, a Protocolului, a PfP SOFA și a acestui Acord suplimentar și se vor strădui să coopereze în modalitatea cea mai eficientă pentru implementarea efectivă a acordurilor sus-menționate.

3. Acest Acord suplimentar are menirea de a asigura conformitatea cu deciziile aprobată de Consiliul Atlanticului de Nord, precum și cu politicile și reglementările NATO. În conformitate cu acestea, se înțelege că activitățile oficiale includ atât pe cele desfășurate pentru executarea misiunii și sarcinilor aceluia Comandament Aliat, cât și pe cele desfășurate în condițiile nealocării de fonduri ale Comandamentelor Aliate.

4. Independent de natura activităților, se înțelege că autoritățile române, incluzând și orice autoritate locală a statului nu vor încasa venituri din activitățile sau proprietățile unui Comandament Aliat.

5. Unui Comandament Aliat i se va permite să aibă propriul pavilion și să arboreze acest steag alături de steagurile NATO, ale statelor NATO și partenere, ale statelor participante în Programele NATO de parteneriat și cooperare, precum și steaguri ale oricărei alte organizații, în conformitate cu reglementările în vigoare ale Comandamentelor. Un Comandament Aliat poate, de asemenea, în conformitate cu reglementările NATO, să-și proiecteze propriul însemn heraldic și stampila oficială. Aceste însemne ale Comandamentelor vor fi pe deplin protejate de legislația României și stampila oficială poate fi recunoscută de către autoritățile românești respective și va fi comunicată departamentelor și agenților responsabile, la solicitarea unui Comandament Aliat.

6. Cu excepția situației în care Comandamentului Aliat i-a fost asigurată finanțarea internațională în conformitate cu C-M (69)22, procedurile convenite în art. 3, art. 4 alin. (1), alin. (2) și alin. (5), nu vor fi aplicate unui asemenea Comandament Aliat care este înființat pe baza aranjamentelor bilaterale sau multilaterale între statele NATO și/sau partenere; finanțarea, administrarea și amplasarea unui asemenea Comandament Aliat poate face obiectul reglementării prin aranjamente separate încheiate de către statele participante în cadrul unei aranjamente. În plus, prevederile art. 9, alin. (1), alin. (2) și alin. 75^a se vor aplica numai acelor Comandamente Aliate, cărora Consiliul Atlanticului de Nord le va autoriza compunerea pe timp de pace.

7. Elementele suplimentare conexe unui Comandament Aliat și care sprijină acel Comandament Aliat, personalul acestuia, precum și dependenții acestui personal, vor beneficia, fără a prejudicia statutul acordat prin Acord sau prin alte acorduri încheiate subsecvent Acordului sau în alt mod, de același statut ca cel acordat unui Comandament Aliat, membrilor acestuia și dependenților acestora prin prevederile art. 5, 6, 10, 12 și art. 14-36 din acest Acord suplimentar, fără a prejudicia statutul unui Comandament Aliat.

ARTICOLUL 3

AMPLASAREA ȘI SCHIMBAREA LOCAȚIEI PERMANENTE A UNUI COMANDAMENT ALIAT

1. Amplasarea pe timp de pace a Comandamentului Aliat pe teritoriul României va fi stabilită prin aranjamente separate. Orice schimbare a locației permanente a unui Comandament Aliat în România pe timp de pace va face obiectul negocierilor între autoritățile române și Comandamentele Supreme corespunzătoare.

2. România va despăgubi Comandamentul Aliat pentru costurile datorate personalului civil prevăzut la alin. (1) și (2) ale art. 13 la care asemenea personal este îndreptățit conform reglementărilor aplicabile ale NATO și României, respectiv, urmare a pierderii locului de muncă sau relocării ca rezultat al deciziilor unilaterale ale României care conduc la închiderea, reducerea sau relocarea oricărui

NECLASIFICAT

Comandament Aliat înființat în temeiul acestui Acord suplimentar, în valorile astfel stabilite între autoritățile competente din România și Comandamentele Aliate.

3. Nimic în acest articol nu va fi interpretat ca anticipând sau necesitând decizia autorității corespunzătoare din cadrul NATO de finanțare a costurilor privind mutarea Comandamentului Aliat și a oricărora costuri directe asociate acesteia.

ARTICOLUL 4 BAZELE

1. Subsecvent art. IX (3) al Acordului și art. 4 și art. 8 al Protocolului și acționând la solicitarea unui Comandament Suprem, autoritățile române vor lua toate măsurile necesare pentru asigurarea terenurilor, construcțiilor și instalațiilor fixe necesare pentru folosința unui Comandament Aliat. Autoritățile române vor disponibiliza Comandamentului Aliat toate acele bunuri convenite, în mod gratuit și liber de taxe și impozite, potrivit prevederilor art. 17. Detaliile vor fi stabilite într-un aranjament separat specific unui anume Comandament Aliat.

2. Cu toate acestea, un Comandament Aliat va avea dreptul să contracteze independent terenuri, clădiri, baze și servicii, doar cu aprobarea autorităților române pentru locație și în termeni nu mai puțin favorabili decât cei de care se bucură forțele armate ale României. La cererea unui Comandament Aliat, autoritățile române vor asigura asistență necesară exercitării acestui drept.

3. În legătură cu utilizarea terenului, clădirilor și bazelor, în România se va desemna o autoritate națională, cu buget propriu alocat în scopul aplicării acestui alineat pentru a acționa în calitate de agent executiv pentru obținerea autorizațiilor cerute de legea română, prin punerea la dispoziție, cu promptitudine, la cerere, a tuturor datelor necesare, a documentației și a studiilor tehnice. Comandamentele Aliate nu vor fi obligate la plăta oricărora costuri ale autorizațiilor necesare.

4. Fără a notifica ulterioară sau licențieri, un Comandament Aliat poate opera, fie direct, fie prin concesionar, cantine, popote și autoserviri și, de asemenea, va fi autorizat să acorde în cadrul facilităților acestuia (care includ în continuare tabere, facilități și clădiri), concesiuni referitoare la înființarea unor funcții de servicii precum, saloane de frizerie și înfrumusețare, curățătorii, facilități bancare și de călătorie, fără însă a se limita la acestea. În schimb, concesionarii se vor conforma reglementărilor României privind licențele și permisele.

5. Activите dobândite din fonduri internaționale și proprietățile (incluzând terenuri, clădiri și instalații fixe) oferite de autoritățile române cu titlu gratuit (altele decât o sumă nominală) pentru uzul unui Comandament Aliat, atunci când nu mai sunt solicitate de către Comandamentele Aliate vor face subiectul procedurilor descrise în art. 9 din Protocoal.

NECLASIFICAT
C dir. 37

ARTICOLUL 5

INVIOLABILITATEA FACILITĂȚILOR

1. Facilitățile unui Comandament Aliat sunt inviolabile. Accesul la asemenea facilități de către oficialii României pentru îndeplinirea îndatoririlor oficiale va necesita aprobarea șefului Comandamentului Aliat sau a reprezentanților desemnați.

2. Accesul la facilitățile Comandamentului Aliat ocupate de unitățile subordonate, agențiiile NATO, unitățile naționale altele decât unitățile române sau de către organizațiile internaționale guvernamentale, neguvernamentale și tribunalele internaționale stabilite în facilitățile Comandamentului Aliat cad, de asemenea, sub incidenta prevederilor acestui Acord suplimentar. Alte condiții decât accesul pot face obiectul unor aranjamente bilaterale cu autoritățile române.

3. La cerere și după cum se va stabili de către șeful Comandamentului Aliat, autorităților inspecției muncii din România li se poate acorda accesul în spațiile Comandamentului Aliat în scopul inspecției (inclusiv pentru inspecția referitoare la condițiile de muncă și timpul de odihnă) și la intervale rezonabile, acolo unde persoanele angajate în conformitate cu prevederile art. 13 alin (2) (Salariul tarifar local al personalului) își desfășoară activitatea.

4. Nimic din acest articol nu va fi interpretat ca afectând inviolabilitatea arhivelor și alte documente oficiale ale unui Comandament Aliat sau procedura de verificare prevăzută de art. 13 din Protocol. Nu se va constitui niciun drept pentru inspecția muncii din România pentru îndeplinirea îndatoririlor referitoare la transferurile internaționale sau angajarea personalului civil internațional NATO sau cu privire la personalul angajat în alt mod de către un Comandament Aliat pentru activitățile sale în conformitate cu alin. (1) al art. 13 al acestui Acord suplimentar. Comandamentele Aliate vor sprijini aceste autorități în îndeplinirea sarcinilor. Inspectarea facilităților stipulată în acest articol va fi desfășurată numai pe baza aprobării șefului unui Comandament Aliat și în conformitate cu acordurile de securitate aplicabile și reglementările de securitate NATO.

ARTICOLUL 6

IMUNITATEA COMANDAMENTELOR ALIATE

Imunitatea la sechestrul, popriri sau alte măsuri de impunere prevăzute în art. 11 alin. (2) din Protocol va fi acordată fără diferențiere oricărei structuri, element sau fonduri proprii sau aflate în posesia unui Comandament Aliat sau oricui acționează în numele unui Comandament Aliat. Această prevedere nu se va extinde la unitățile române destinate Comandamentului Aliat în România, dacă proprietatea care este

subiect al impunerii este a României, afară de situația în care impunerea este îndreptată direct împotriva Comandamentelor Aliate.

ARTICOLUL 7

IMUNITĂȚI ȘI PRIVILEGII ALE PERSONALULUI DE RANG ÎNALT

1. Următoarele imunități și privilegii vor fi acordate generalilor și amiralilor (Gradul NATO OF-6 și superior) precum și oficialilor civili cu grade echivalente ai Comandamentului Aliat pe durata misiunii lor având în vedere că aceste persoane îndeplinesc serviciul într-un post internațional:

- a. Imunitate pentru toate acțiunile juridice din România, arest sau reținere;
- b. Inviolabilitatea actelor personale și a documentelor oficiale deținute de acestea;
- c. Facilități cu privire la monedă sau schimb, în același condiții ca cele acordate personalului diplomatic străin cu statut echivalent;
- d. Imunitățile și facilitățile din România cu privire la bagajul personal ca cele acordate personalului diplomatic străin cu rang echivalent; și
- e. Imunitatea de la jurisdicția României cu privire la opiniile exprimate și faptele comise, incluzând opiniile scrise de către aceștia, atunci când aceștia sunt în capacitate oficială și pe timpul când aceștia acționează în cadrul domeniului autorității lor.

2. În înțelesul prezentului articol „post internațional” înseamnă un post identificat ca atare într-o decizie a Consiliului Atlanticului de Nord sau într-un acord sau aranjament internațional.

3. Cu respectarea condițiilor stipulate în acest articol și dacă șeful unui Comandament Aliat deține un grad sub gradul de general sau amiral sau un grad civil echivalent, imunitățile stabilite mai sus vor fi extinse șefului și adjunctului. Altor funcții ale personalului sub gradul de general sau gradul civil echivalent le va fi acordat statutul stabilit în acest articol la cererea Comandamentului Suprem.

4. Dacă persoanele la care se face trimitere în acest articol sunt cetăteni ai României, acestora le vor fi acordate doar imunitățile și privilegiile stipulate la literele b și e ale alineatului 1.

5. Imunitățile stipulate în acest articol vor fi menținute și după ce încetează numirea în funcție, în considerarea perioadei misiunii acestora.

6. Pe timpul șederii în România în calitatea lor oficială, imunitățile stipulate în acest articol vor fi aplicate deopotrivă generalilor și amiralilor (Gradul NATO OF-6 și superior) precum și oficialilor civili cu grade echivalente aparținând oricărui Comandament Aliat aflat în afara României.

7. Comandamentele Supreme vor stabili personalul care beneficiază în totalitate sau parțial de imunități și privilegii și vor notifica Ministerul Afacerilor Externe din România care va menține o listă actualizată cu persoanele care beneficiază în totalitate

NECLASIFICAT

sau parțial de imunitățile și privilegiile stipulate în alin. 1-5 din prezentul articol. Un Comandament Aliat va coopera cu autoritățile române pentru facilitarea conformării cu legislația României și prevenirea abuzului de imunități și privilegii acordate, fiind înțeles că statutul este acordat nu pentru avantajul personal al celor care îl primesc, ci pentru a le permite îndeplinirea îndatoririlor în aplicarea Tratatului Atlanticului de Nord.

8. Imunitățile pot fi retrase de către SACEUR sau SACT, după caz, pe baza solicitării autorităților române ori de câte ori imunitatea ar ține în loc cursul normal al procesului juridic și cu condiția ca renunțarea să nu prejudicieze interesele comenzi acestora.

ARTICOLUL 8 **STATUTUL MEMBRILOR PERSONALULUI DESEMNNAT DE ALTE ORGANIZAȚII**

În afară de situația în care personalul desemnat de organizații internaționale guvernamentale sau tribunale internaționale care se bucură deja de un statut stabilit prin acorduri sau aranjamente internaționale la care România este parte, statutul acordat membrilor și dependenților acestora prin acest Acord suplimentar va fi acordat, pe baza notificării unui Comandament Aliat adresată autorităților române și în urma acceptului de către acestea, unor asemenea membri ai personalului desemnați la un Comandament Aliat sau acționând în sprijinul acestuia și dependenților acestora.

ARTICOLUL 9 **DIMENSIUNEA PERSONALULUI COMANDAMENTELOR ALIATE**

1. Pe timp de pace, Comandamentul Suprem respectiv este autorizat să majoreze anual numărul personalului forței fiecărui Comandament Aliat cu 10%. Comandamentele Aliate vor notifica autorităților române în prealabil cu privire la aceste majorări, orice alte majorări de personal ulterioare făcându-se cu aprobarea prealabilă a autorităților române. Această prevedere nu se va aplica în cazul în care o creștere este rezultatul unor decizii adoptate de Consiliul Atlanticului de Nord.

2. Pe baza consultării prealabile între Comandamentele Aliate și autoritățile române, Comandamentul Aliat este autorizat să majoreze numărul personalului autorizat al forței cu mai mult de 10% peste nivelul existent la data intrării în vigoare a acestui Acord suplimentar (sau în limita creșterii efective aprobate în condițiile alin. 1) pe durata planificării, pregătirilor și desfășurării antrenamentelor, exercițiilor și operațiilor conduse de NATO.

NECLASIFICAT
12 din 37

NECLASIFICAT

3. Comandamentul Aliat va informa anual autoritățile române cu privire la mărimea curentă a forței Comandamentului și, pentru facilitarea acordării de imunități și beneficii, va oferi informații corespunzătoare cu privire la membrii desemnați ai forței și a dependentilor acestora, incluzând prelungirea prezenței în România a dependentilor în conformitate cu prevederile art. 36 al acestui Acord suplimentar. Procedura detaliată va fi stabilită de Comandamentele Aliate și autoritățile românești desemnate.

4. Dacă instruirea sau exercițiile de orice fel sunt desfășurate de un Comandament Aliat sau de formațiuni sub conducerea acelui Comandament, autoritățile române pot solicita Comandamentului Aliat notificarea prealabilă și obținerea aprobării unor asemenea activități.

5. Elemente suplimentare (aşa cum sunt definite în art. 1 alin. 16), altele decât acelea deja planificate sau declarate a fi planificate până la data intrării în vigoare a acestui Acord Suplimentar, nu vor fi planificate fără aprobarea prealabilă a Consiliului Atlanticului de Nord sau a autorităților române, după caz.

ARTICOLUL 10
INTRAREA, IEȘIREA DIN ȚARĂ, MUNCA ȘI ȘEDEREA

1. Pe lângă exceptările prevăzute în art. III, alin. (1), din Acord și în art. 4 din Protocol, dar fără a prejudicia drepturile și obligațiile stabilite în art. III alin. (4) și (5) din Acord și în art. 4 literele (b) și (c) al Protocolului, membrii și dependentii acestora care nu sunt cetăteni români vor fi exceptați de la obligația obținerii vizei și a îndeplinirii cerințelor legate de imigrare, de la obligațiile asociate cu stabilirea reședinței și înregistrării, precum și de prevederile privind permisele de muncă potrivit legislației românești.

2. Autoritățile române vor permite practicarea tuturor profesiilor îndeplinite de membri exclusiv în legătură cu activitățile Comandamentului Aliat, fără solicitarea vreunui onorariu național sau județean, autorizații sau scrisori de acreditare, indiferent dacă aceasta este de nivel național sau niveluri guvernamentale mai mici. Autoritățile române vor recunoaște, de asemenea acele autorizații deținute de către dependenți numai dacă aceștia sunt angajați în activități oficiale ale unui Comandament Aliat.

3. România va include orice Comandament Aliat stabilit pe teritoriul său în registrul său de organizații internaționale cu reprezentanță în România și va elibera, cu respectarea prevederilor art. III din Acord și ale art. 5 din Protocol, tuturor membrilor și dependentilor acestora, care nu au cetătenia română, aceleași carduri de identitate precum cele eliberate organizațiilor internaționale cu reprezentanță în România, recunoscând pe deplin că această procedură nu permite niciun statut sau beneficii viitoare.

4. Membrii care nu sunt cetăteni români sau rezidenți obișnuiți în România împreună cu dependenții acestora sunt în România în sprijinul unui Comandament Aliat și prezența acestora este asociată exclusiv unui Comandament Aliat. În mod corespunzător prezența acestora este de natura șederii temporare, fără a fi supusă regimului străinilor, în pofida oricărei durate a ordinului sau contractului. De aceea termenii de rezident obișnuit și rezidență obișnuită nu vor fi aplicati sau impuși, în nicio privință, de către autoritățile române unor asemenea membri unui Comandament Aliat prezent în România sau dependentilor acestora.

ARTICOLUL 11 PERSONALITATEA JURIDICĂ A COMANDAMENTELOR ALIATE

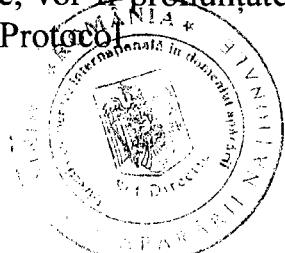
1. Autoritățile române recunosc că un Comandament Aliat, subordonat unui Comandament Suprem, poate reprezenta sau exercita în special capacitatea de a încheia contracte și achiziționa, poseda și înstrăina proprietăți precum și de încheia acorduri internaționale, în numele respectivului Comandament Suprem atunci când este autorizat să facă aceasta, cu respectare prevederilor art. 10 din Protocol.

2. Atunci când se solicită de către un Comandament Suprem să acționeze astfel, autoritățile române vor acționa în numele unui asemenea Comandament în privința aspectelor juridice în care acesta sau un Comandament Aliat subordonat este parte interesată, astfel cum este prevăzut în art. 11, alin. 1 din Protocol. Comandamentul Suprem va rambursa României numai cheltuielile datorate de către România asupra cărora Comandamentul Suprem a consumat anterior.

3. Se înțelege că un Comandament Aliat care este stabilit prin aranjamente bi sau multilaterale între statele membre NATO și/sau state partenere își poate exercita capacitatea de a acționa în numele său după cum este stipulat de către legislația românească și de cadrul prin care este stabilit și coordonat și fără a afecta statutul, drepturile sau obligațiile Comandamentului Suprem sau NATO.

ARTICOLUL 12 PRETENȚII

1. Subiect al limitărilor prevăzute în art. XV al Acordului, art. 16 al Protocolului și ținând seama de art. 11 alin. 3 din acest Acord, pretențiile pentru prejudiciul sau vătămarea adusă persoanelor sau proprietății în România rezultând din orice activități ale unui Comandament Aliat sau alte operații sau exerciții NATO în România și coordonate cu autoritățile românești corespunzătoare, vor fi pronunțate și soluționate, după caz, potrivit art. VIII al Acordului și art. 6 din Protocol.

NECLASIFICAT

2. Comandamentul Suprem va avea dreptul de a se asigura împotriva responsabilităților de despăgubire și, astfel, va fi exceptat de la orice cerință de asigurare obligatorie cerută de legislația României.

3. La cererea unui Comandament Aliat, pretențiile decurgând din contracte vor fi analizate și acordate potrivit legislației României.

4. Autoritățile române vor desemna punctele necesare de contact din administrația sa pentru soluționarea pretențiilor.

ARTICOLUL 13

PERSONALUL CIVIL ANGAJAT DE CĂTRE UN COMANDAMENT ALIAT

1. Un Comandament Aliat poate face direct aranjamente pentru angajarea personalului civil internațional NATO:

a. Termenii și condițiile unei asemenea angajări vor fi guvernate exclusiv de către reglementările aplicabile NATO și de contractul de angajare. Disputele legate de asemenea angajări vor fi gestionate doar în conformitate cu reglementările aplicabile aprobate de Consiliul Atlanticului de Nord. Recursul la instanțele judecătorești, agențiile sau forurile similare românești nu va fi admis și în situația în care personalul civil internațional NATO ar încerca utilizarea organizațiilor administrative sau judecătorești naționale pentru a urmări orice conflict de muncă, autoritățile românești vor consilia organizațiile administrative sau judecătorești respective cu privire la lipsa de competență jurisdicțională.

b. În conformitate cu art. 7 alin. (2) din Protocol, personalul civil internațional NATO este exceptat de la plata oricărora taxe și contribuții sociale la sistemele de securitate sociale din România, aflate în vigoare sau care vor fi reglementate, pentru veniturile plătite acestora în capacitatea de personal civil internațional NATO.

2. După cum s-a prevăzut în art. IX alin. (4) din Acord, un Comandament Aliat poate angaja forță de muncă civilă locală în aceleași condiții ca un angajator potrivit legislației României:

a. Sistemul de administrare și clasificare a posturilor va fi stabilit prin reglementările NATO sau, acolo unde sunt implicate unități de sprijin național, prin reglementările statului trimițător, potrivit oricărora aranjamente bilaterale sau multilaterale în vigoare.

b. Conflictelor de muncă între un Comandament Aliat și forța de muncă civilă locală vor fi soluționate în conformitate cu reglementările corespunzătoare NATO, fără a prejudicia totuși dreptul acestui personal la protecția jurisdicțională conferită de legislația României.

c. Comandamentul Aliat va respecta legislația cu privire la declararea, reținerea și plata contribuților sociale la sistemele de securitate socială din România, aflate în vigoare sau care vor fi reglementate, pentru veniturile realizate din activitatea desfășurată în cadrul Comandamentului Aliat de către persoanele care sunt cetăteni sau rezidenți în România, precum și legislația cu privire la taxe aferente acestor venituri. Autoritățile române vor încheia înțelegerile necesare cu Comandamentul

NECLASIFICAT

15 din 37

NECLASIFICAT

Aliat pentru colectarea contribuțiilor financiare menționate mai sus. Unitățile naționale de sprijin, organizațiile internaționale, multinaționale, guvernamentale, neguvernamentale și tribunalele internaționale sunt responsabile pentru propriile lor înțelegeri privind forța de muncă locală angajată în România.

3. Angajarea forței de muncă civilă locală în conformitate cu alin.2 de mai sus, va respecta legislația românească având ca obiect dispozițiile generale și specifice precum și cele referitoare la controlul în domeniile relațiilor de muncă, siguranței și sănătății la locul de muncă și supravegherii pieței muncii.

4. Personalul civil menționat la alin. (1) al prezentului articol și având cetățenie română poate fi răspunzător de îndeplinirea obligațiilor serviciului militar. Autoritățile române vor asigura exceptările de la serviciul militar și instruirea, mobilizarea, activarea, sarcinile de apărare civilă ale rezerviștilor din România și alte servicii similare, la cererea unui Comandament Aliat.

ARTICOLUL 14

CONTRACTANȚI, EXPERTI TEHNICI, ȘI SPECIALIȘTI

1. Un Comandament Aliat poate, în mod independent, și subiect al reglementărilor NATO, să achiziționeze bunuri și servicii prin contracte încheiate potrivit dreptului obligațiilor (contracte comerciale), fie individual sau în baza unui contract încheiat cu o companie, firmă sau agent, care va include servicii specializate de către experti tehnici și specialiști.

2. Contractanții, înțelegând companii și firme, vor fi exceptați de la legislația și reglementările României privind termenii acordării de licențe și înregistrare, în următoarele condiții:

- a. companii și firme care nu sunt înregistrate în România, și
- b. nu sunt rezidenți în România, și
- c. furnizează expertiză tehnică sau îndeplinesc alte funcții specializate și consultative, și
- d. să execute contractul exclusiv în România cu un Comandament Aliat sau în sprijinul acestuia.

Termenii și condițiile folosirii forței de muncă, obligațiile de raportare și de reținere a taxelor și a contribuțiilor sociale vor fi stabilite, cu excepțiile identificate mai jos, în conformitate cu legislația românească și cu acordurile internaționale, dacă este cazul.

3. Angajaților unui contractant, astfel cum este definit în alin. 2, sau în temeiul unui contract cu un Comandament Aliat, așa cum este prevăzut la alin. 1, prezenti în România cu unicul scop de a executa un contract cu sau în sprijinul unui Comandament Aliat în România, excluzându-se cetățenii români și persoanele în mod obișnuit rezidente în România, le va fi acordat de autoritățile române înțitorul statut,

NECLASIFICAT

pe durata contractului, obiect al acelorași limitări și restricții aplicabile membrilor îndreptățiți:

- a. exceptare de la viză, de la cerințele referitoare la rezidență și înregistrare, așa cum este prevăzut în acest Acord suplimentar la art. 10 alin. 1. Exceptarea se va extinde în mod egal și asupra dependentilor lor;
- b. exceptare de la cerințele cu privire la permisele de muncă , potrivit alin. 1 al art. 10, din acest Acord suplimentar;
- c. exceptare de la taxele vamale la importul bunurilor gospodărești în conformitate cu prevederile art. 19;
- d. recunoașterea permiselor de conducere prevăzute la art. 31 din acest Acord suplimentar. Aceasta se va extinde în mod egal și asupra dependentilor lor;
- e. permisiunea de a sprijini și a lua parte la activitățile Comandamentelor Aliate de recreere și întreținere a moralului. Aceasta se va extinde în mod egal și dependentilor.
- f. accesul la servicii educaționale, cu respectarea prevederilor art. 35 și la serviciile de recreere a dependentilor, potrivit art. 36.

4. Angajații contractantului nu sunt scuțiți de la taxa pe venitul obținut prin angajarea lor într-un Comandament Aliat, în baza acestui Acord suplimentar. În consecință, taxarea unui astfel de venit va fi determinată în conformitate cu acordurile internaționale și cu legislația românească aplicabile.

5. Sub rezerva alin. 4, autoritățile române vor hotărî dacă angajații unui contractant și dependentii lor urmează a fi considerați a avea domiciliul în România sau sunt în mod obișnuit rezidenți.

6. Un Comandament Aliat va notifica înainte de sosirea acestora autoritățile române cu privire la contractanții, angajații și dependentii acestora care se vor bucura de statutul prevăzut mai sus și cu privire la încetarea contractelor cu privire la retragerea angajaților sau a statutului oferit de Comandamentele Aliate.

ARTICOLUL 15
CERTIFICATE DE SECURITATE
(CERTIFICATUL DE SECURITATE NATO)

Tot personalul civil menționat la art. 13 precum și experții tehnici și specialiștii prevăzuți la art. 14, indiferent de naționalitatea lor vor avea un certificat NATO de securitate a personalului în conformitate cu politicile și regulamentele NATO. Certificatul de securitate NATO de securitate a personalului pentru cetățenii români va fi asigurat de autoritățile române.

ARTICOLUL 16
OPERAȚIUNI BANCARE ȘI VALUTĂ

NECLASIFICAT

17 din 37

1. Subsecvent art. XIV al Acordului și art. 12 al Protocolului, un Comandament Aliat poate deschide conturi bancare și conturi poștale și poate deține și opera conturi în orice valută. Aceste conturi precum și cele deținute de un Comandament Aliat, finanțate internațional potrivit prevederilor C-M(69)22, vor fi exceptate de la reglementările valutare naționale precum și de la orice măsuri naționale cu caracter de urgență, legi și regulamente luate împotriva conturilor bancare și poștale și vor fi garantate de România în integralitatea lor. De asemenea, un Comandament Aliat poate deține orice fel de bani sau valută fără niciun fel de restricții în privința schimbului. În plus, un Comandament Aliat căruia îi este permisă finanțarea internațională în conformitate cu C-M (69)22 și orice conturi deținute de acesta, va face obiectul procedurilor stabilite în Regulamentele Financiare NATO, managementului și controlului Inspectorului Financiar relevant și auditărilor realizate de auditorul numit pentru Comandamentele Forțelor Aliate și de Comitetul Internațional al Auditorilor NATO.

2. În România nu vor exista niciun fel de restricții în privința accesului membrilor și dependenților la deschiderea și deținerea conturilor bancare și a conturilor poștale. În timp ce conturile bancare personale și conturile postale personale fac în mod uzual obiectul reglementărilor corespunzătoare care guvernează astfel de conturi, totuși membrilor care nu sunt cetățeni români sau care nu sunt rezidenți obișnuiți și dependenților lor li se vor permite transferuri nelimitate de fonduri în și din conturi din România. Autoritățile române poate cere ca sumele de bani și informațiile referitoare la conturi să fie certificate de statul trimițător.

ARTICOLUL 17 **IMUNITĂȚI FISCALE ȘI FACILITĂȚI ALE UNUI COMANDAMENT ALIAT**

1. România nu va încasa venituri din activitățile sau proprietatea unui Comandament Aliat. În conformitate cu art. 8 al Protocolului și cu art. XI al Acordului, Comandamentele Forțelor Aliate vor fi exceptate în România de la impozitele și taxele pe care le implică toate cheltuielile realizate de către un Comandament Aliat în interesul apărării comune și pentru folosul exclusiv și oficial al acestuia. Excepțiile sunt detaliate în prezentul articol și pot face obiectul aplicării detaliate viitoare prin intermediul înțelegерilor reciproce. Excepția nu se va extinde și asupra unității de sprijin românești, numai dacă nu se prevede altfel în acest articol și pentru situația în care se acționează din partea sau ca o parte a unui Comandament Aliat.

2. Un Comandament Aliat va fi exceptat de la impozitele, taxele, onorariile și costurile cu privire la licențe și autorizații, precum și la utilizarea infrastructurii publice de drumuri, indiferent de nivelul la care acestea pot fi percepute referitoare la toate activitățile sale oficiale, incluzând dar nelimitându-se la:

NECLASIFICAT

a) importul în România și re-exportul din România de orice bunuri ca și de orice alte proprietăți sau servicii, obținute printr-un contract comercial încheiat în afara României;

b) achiziția de bunuri, alte proprietăți, precum și de servicii în România, incluzând renovarea și construcția de clădiri în interiorul și în exteriorul incintei unui Comandament Aliat, în sprijinul funcțiilor sale;

c) exportarea din România de către un Comandament Aliat de bunuri, alte proprietăți, precum și de servicii achiziționate în România potrivit prevederilor alin. b) de mai sus;

d) orice profit, fonduri sau venit alocate sau returnate unui Comandament Aliat în urma activităților oficiale sub formă de onorarii, costuri sau donații sau dobândă generată de fonduri deținute de acesta;

e) achiziționarea, proprietatea, înscrierea și utilizarea vehiculelor sale oficiale și a remorcilor, incluzând folosirea de către acestea a drumurilor publice, podurilor, tunelurilor, feriboturilor și a infrastructurii similare;

f) cu excepția sumelor care nu sunt decât costuri pentru serviciile acordate, un Comandament Aliat va fi exceptat de la impozite, taxe, onorarii, costuri și taxe de drum în România cu privire la:

1. carburanții și lubrifiantii pentru funcționarea avioanelor, navelor și a oricărora vehicule și remorci aflate în proprietatea unui Comandament Aliat sau folosite în sprijinul activităților oficiale ale acestuia;

2. carburanții și lubrifiantii folosiți pentru sistemele de încălzire/răcire ale generatoarelor electrice folosite în funcționarea unui Comandament Aliat;

3. folosirea porturilor, aeroporturilor și a aerodromurilor dacă statul român este acționar majoritar;

4. biletele pentru liniile aeriene, feroviare și feriboturi achiziționate de un Comandament Aliat pentru călătorii oficiale;

5. activitățile reglementate de regulile și programele de mediu, în mod special eliminarea și reciclarea deșeurilor menajere proprii și utilizarea infrastructurii;

6. folosirea sau operarea aparatelor de radio, televiziune și a altor echipamente și dispozitive de comunicații electronice achiziționate în scopuri militare, incluzând taxele de certificare și costurile pentru acordarea licențelor, precum și folosirea spectrului de frecvență;

7. expedierea și primirea corespondenței și a coletelor din afara sau din România prin serviciile sale poștale, cu excepția cheltuielilor impuse în concordanță cu acordurile internaționale.

8. fondurile transferate către sau de un Comandament Aliat.

3. Excepțiile prevăzute în prezentul articol se vor aplica de asemenea:

a) importului sau furnizării de bunuri, altor proprietăți și servicii obținute de NATO sau de Comandamentele Forțelor Aliate, atunci când România acționează în numele și pentru acestea în mod special.

b) bunurilor, altor proprietăți, precum și serviciilor, importate sau obținute în România direct sau printr-un agent economic care acționează în mod special în numele și pentru un Comandament Aliat atunci când serviciile sunt solicitate de acesta printr-un contract comercial realizat în sau în afara României.

c) activităților realizate în baza programelor cu caracter de consolidare a moralului și recreere ale Comandamentelor Forțelor Aliate, care privesc bunuri, fonduri, alte proprietăți, precum și servicii cu condiția ca astfel de activități să fie aprobate în mod corespunzător de către Comandamentul Forțelor Aliate responsabil.

ARTICOLUL 18 CANTINE, AUTOSERVIRI ȘI POPOTE

1. Exceptarea de la impozite acordată Comandamentelor Forțelor Aliate în Protocol, la art. 8 și mai sus, include importul și achiziția în România, în cantități rezonabile, de provizii, echipamente, bunuri și servicii necesare funcționării cantinelor, autoservirilor, popotelor și autoservirilor înființate în scopul vânzării sau distribuirii unor astfel de provizii, bunuri sau servicii membrilor și dependentilor.

2. Fără a încălca dreptul statelor trimițătoare de a înființa și de a utiliza facilități asemănătoare în conformitate cu alin. 4, al art. XI din Acord, Comandamentele Forțelor Aliate pot să utilizeze, direct sau printr-un concesionar:

a. cantine, înțelese ca magazine sau puncte de vânzare, facilitând furnizarea și revânzarea bunurilor și serviciilor scutite de impozite și taxe, membrilor și cum sunt identificați în acest articol și anexă, precum și dependentilor lor;

b. autoserviri, înțelese ca facilități de servire a mesei pentru persoanele prevăzute în acest articol;

c. popote, înțelese ca facilități de servire a gustărilor, băuturilor și promovarea socializării între persoanele prevăzute în acest articol.

3. Un Comandament Aliat va fi exceptat de la impozitul pe venit decurgând din vânzările și serviciile din cantine, popotele și autoservirile lor sau din alte activități cu caracter de consolidare a moralului și de întreținere, indiferent dacă acestea sunt realizate direct sau printr-un concesionar. Excepțiile de la impozitele acordate unui Comandament Aliat nu se extind și asupra venitului sau profitului câștigat de un concesionar care poate fi responsabil, potrivit legislației românești, de depunerea declarărilor referitoare la impozite.

4. Toate persoanele al căror acces este permis în incinta unui Comandament Aliat, incluzând personalul local angajat, tot personalul contractual și vizitatorii, indiferent de cetățenia lor, pot să cumpere sau li se poate furniza hrana și băuturi care urmează să fie consumate în autoservirile sau popotele Comandamentului și pot

NECLASIFICAT

achiziționa articole etichetate ale Comandamentului Forțelor Aliate pentru programe festive/evenimente, pentru uzul lor personal. Aceasta nu va include accesul la cantinele Comandamentelor Aliate.

5. Membrii și dependenții lor vor avea acces la cantine.

6. Achiziționarea de articole în cantine, autoserviri și popote poate fi limitată din rațiuni legate de vârstă, sau poate fi limitată de un Comandament Aliat sau în urma înțelegerilor cu autoritățile române, ca în modelul oferit de anexa la prezentul Acord Suplimentar.

7. Articolele a căror achiziționare este limitată nu pot fi înstrăinăte prin vânzare, schimb, cadou sau cedate în orice alt mod oricarei alte persoane.

8. Membrilor și dependenților lor li se va permite folosirea facilităților celui mai apropiat Comandament Aliat sau ale Forțelor Armate ale României, potrivit limitărilor prevăzute în acest articol, sub condiția unor restricții specifice cu privire la extinderea facilităților acordate, în ceea ce privește cantitățile permise și a modului de a dispune de ele, precum și în situația în care un Comandament Aliat nu și-a înființat propriile cantine, popote sau autoserviri în România. De asemenea, membrii și dependenții lor vor avea dreptul de a folosi facilitățile forțelor lor naționale, dacă acestea din urmă sunt de acord cu aceasta sub condiția respectării acelorași condiții stabilite în acest articol.

ARTICOLUL 19 IMUNITĂȚI ȘI FACILITĂȚI FISCALE PENTRU MEMBRII PERSONALULUI

1. Membrii unui Comandament Aliat, cu excepția membrilor din România sau angajați de către un Comandament Aliat și având cetățenia română sau fiind în mod obișnuit rezidenți în România, sunt membri care se bucură de facilitățile acordate. Suplimentar facilităților acordate în art. 8, alin. 2 și 3 din Protocol, în alin. 4, 5, 6 ale art. XI din Acord și celor prevăzute mai sus, acești membri și dependenții lor se bucură de drepturile prevăzute mai jos, care pot face obiectul aplicării viitoare prin încheierea de înțelegeri:

a) importul și achiziția de bunuri personale și mobilă în concordanță cu Anexa la acest Acord Suplimentar.

b) importul și achiziția de vehicule proprietate personală, așa cum este definit în Anexa la acest Acord Suplimentar. Vehiculele pot fi înlocuite de viitoare importuri și achiziții în România, fără taxe și impozite dacă sunt înstrăinăte în conformitate cu art. 20 alin. 2 al Acordului suplimentar.

c) exceptarea de la taxele de timbru și de la taxele cu privire la orice aparat personal de radio, de televiziune precum și orice echipamente de comunicații electronice.

NECLASIFICAT

21 din 37

2. Taxarea pe venit și pe bunurile mobile ale membrilor se va realiza așa cum este prevăzut la alin. 1 și 2 ale art. X din Acord și la art. 7 din Protocol și va include, printre altele, exceptările la care sunt îndreptățiti membrii de la taxele anuale privind circulația pe drumurile publice și de la taxele de drumuri.

ARTICOLUL 20

EVACUAREA ECHIPAMENTULUI, SURPLUSULUI ȘI A DEȘEURILOR

1. Suplimentar dreptului de export și re-export și fără a aduce atingere prevederilor art. 9 din Protocol și suplimentar dreptului unui Comandament Aliat de a revinde articole în cantine, popote și autoserviri, un Comandament Aliat va avea dreptul de a dispune de echipament, surplusuri și deșeuri. Recunoscând că România are dreptul de preemțiune, de articole se poate dispune în alt mod, astfel:

a) prin vânzare către persoane fizice sau persoane juridice care sunt pe deplin autorizate să comercializeze în România cu condiția plății impozitelor și taxelor din România, având la bază valoarea de piață la momentul înstrăinării;

b) fără plata în compensație de despăgubiri datorate distrugerii, furtului sau daunei, cu condiția ca împrejurările și înstrăinarea să fie certificate de autoritățile românești printr-un formular de casare, documente vamale sau alt document corespunzător;

c) fără plata de taxe și impozite, în cazul persoanelor juridice, asociații filantropice sau alte organizații similare, cu condiția ca acestea să fie scutite de impozite în România pentru articolele donate.

2. Cu limitările stabilite în art.18, alin. 6 și 7 de mai sus, articolele importate sau achiziționate de membrii și de către dependenții lor fără plata de taxe, impozite, onorarii și costuri, în condițiile prevederilor acestui articol, nu vor fi înstrăinate în România prin vânzare, schimb sau donație, cu excepția:

a) exportului sau re-exportului de către persoana care se bucură de acest privilegiu;

b) înstrăinării între persoane care se bucură de aceleași privilegii;

c) cadourilor de protocol cu valoare redusă;

d) donațiilor către persoanele juridice, asociații filantropice sau alte organizații similare, cu condiția ca acestea să fie scutite de impozite în România în privința articolelor donate;

e) înstrăinării prin distrugere, furt sau daună cu condiția ca împrejurările și înstrăinarea să fie certificate de autoritățile Poliției Române printr-un formular de casare, documente vamale sau alt document corespunzător;

f) situației în care taxele și/sau impozitele pretinse în România vor fi fost plătite.

ARTICOLUL 21

ADMINISTRAREA FACILITĂȚILOR FISCALE

1. Facilitățile prevăzute mai sus sunt oferite Comandamentelor Forțelor Aliate în sprijinul misiunilor acestora, iar membrii și dependenții lor nu vor obține niciun fel de drepturi individuale din acest Acord Suplimentar. Modul de administrare a facilităților va face obiectul legilor din România și conducerii Comandamentelor Forțelor Aliate care:

- a) vor lua măsurile corespunzătoare, în domeniul lor de competență, pentru a supraveghea aplicarea corectă a regulilor și regulamentelor în privința scutirilor de impozite și taxe și pentru a preveni abuzul;
- b) pot cere asistență autorităților române pentru a urmări din punct de vedere legal orice abuz;
- c) vor solicita tuturor membrilor și dependenților, la sosirea lor într-un Comandament Aliat, să semneze o declarație de luare la cunoștință a restricțiilor prevăzute în articolele de mai sus;
- d) în conformitate cu prevederile art. XII alin. 1 din Acord și art. 4 din Protocol pot încheia înțelegeri cu autoritățile române cu privire la gestionarea și managementul facilităților descrise în acest articol.

2. În scopul verificării statutului unui Comandament Aliat și a facilităților acordate membrilor săi, în conformitate cu acest Acord suplimentar, cu privire la formularele cerute pentru realizarea achizițiilor fără taxe și impozite în statele membre UE, precum și cu privire la importul, exportul și re-exportul de bunuri, România va desemna o autoritate care să certifice formularele înaintate de Comandamentele Forțelor Aliate sau prin Comandamentele Forțelor Aliate.

3. Un Comandament Aliat va furniza autorității desemnate din România o listă cu personalul care are aprobarea pentru a beneficia de facilitățile prevăzute de acest Acord suplimentar. Din dorința de a se asigura acuratețea, această listă va fi furnizată lunar.

4. Scutirile care vor fi acordate de la orice impozite și onorarii vor putea fi aplicate în România după intrarea în vigoare a acestui Acord Suplimentar.

5. Prevederile prezentului Articol nu vor înlocui procedurile referitoare la finanțarea proiectelor NATO de infrastructură și implementarea Pachetelor de Capabilități, neintenționându-se nici limitarea sau înlocuirea unor astfel de facilități acordate unui singur stat sau organizațiilor internaționale guvernamentale și non-guvernamentale și tribunalelor internaționale de către România.

6. Nimic din acest Articol nu va fi înțeles ca îimitând sau aducând prejudicii procedurilor și drepturilor acordate României, în conformitate cu prevederile Acordului, în special ale art. IX alin. 2, art. XI alin. 1 și art. XII alin. 2

7. Procedurile de implementare și de aplicare a excepțiilor de la plata taxelor și impozitelor se vor efectua potrivit legislației românești.

ARTICOLUL 22 **PROTECȚIA MEDIULUI, SĂNĂTATE ȘI SECURITATE**

1. Fără a aduce atingere art. II al Acordului și având în vedere exceptările prevăzute în acest Acord suplimentar, legile și reglementările din România referitoare la protecția mediului, inclusiv cele referitoare la gospodărirea și controlul calității apelor, vor fi utilizate ca standard minim pentru un Comandament Aliat, în același mod în care sunt aplicate Forțelor Armate Române. De asemenea, vor fi aplicate și toate Acordurile NATO de standardizare relevante, precum și liniile directoare.

2. Comandamentele Forțelor Aliate, cu asistența autorităților române prevăzută în paragraful 6 de mai jos, vor analiza compatibilitatea activităților Comandamentelor Forțelor Aliate cu legile și reglementările referitoare la protecția mediului din România, inclusiv cele referitoare la gospodărirea și controlul calității apelor. Astfel de analize vor include, dar nu se vor limita la identificarea și evaluarea potențialului impact și efectelor asupra mediului, cu scopul de a minimaliza posibilele efecte adverse asupra mediului și acolo unde efectele dăunătoare sunt de neînlăturat, de a lua măsurile reparatorii necesare. În această privință, o atenție specială va fi acordată activităților referitoare la folosirea și depozitarea combustibililor, lubrifiantilor și munițiilor, precum și la emisiile de gaze, nivelul zgomotului, zonele pentru antrenamente și exerciții și eliminarea tuturor tipurilor de deșeuri.

3. Transportul munițiilor, bunurilor grele și a materialelor periculoase se va realiza în conformitate cu standardele și reglementările aplicabile Forțelor Armate Române și cu luarea în considerare a acordurilor internaționale în vigoare în România, precum și a Acordurilor NATO de standardizare și liniilor directoare în domeniu.

4. Pentru lucrările de construcție și inginerie realizate de către un Comandament Aliat, comandamentele în cauză vor stabili standarde minime privind protecția mediului, inclusiv cele referitoare la gospodărirea și controlul calității apelor, construcții și lucrări ingineresti (cu luarea în considerare a sănătății și securității), comparabile cu standardele, regulile și regulamentele aplicabile Forțelor Armate Române, inclusiv cu cele referitoare la cerințele de asigurare a calității în construcții. Fără a aduce atingere obligațiilor referitoare la forța de muncă locală, conform alin. 4 al art. IX din Acord, un Comandament Aliat va respecta reglementările românești referitoare la sănătate și siguranța forței de muncă și acolo unde acest lucru este din punct de vedere legal, operațional sau în alt mod imposibil tehnic, autoritățile

NECLASIFICAT

românești și Comandamentele Forțelor Aliate vor conveni, fără întârziere asupra altor mijloace de a realiza protecția dorită.

5. Importul de bunuri și provizii va face obiectul reglementărilor cu privire la sănătate din România, cu excepția acelor importuri care urmează să fie folosite exclusiv de către un Comandament Aliat și în incintele acestuia sau care sunt importate pentru distribuire de către cantine, popote și autoserviri înființate în sediile sale.

6. Autoritățile responsabile din România vor acorda asistență în vederea examinării compatibilității activităților Comandamentelor Aliate cu legislația românească în domeniul protecției mediului, precum și pentru îndrumare și furnizarea de informații cu privire la reglementările, standardele etc. menționate mai sus și vor consilia un Comandament Aliat atunci când standardele din România le depășesc pe cele stabilite prin convențiile internaționale aplicabile. Standardele din România menționate mai sus vor fi furnizate unui Comandament Aliat de către autoritățile românești în cauză în limbile engleză sau franceză.

7. Toate impozitele, taxele, onorariile și costurile de mediu de mediu vor fi soluționate aşa cum este prevăzut în art. 17-21 ale acestui Acord Suplimentar.

ARTICOLUL 23 IGIENA PUBLICĂ

1. Cu sprijinul autorităților române, un Comandament Aliat va aplica reglementările românești pentru prevenirea și controlul bolilor infecțioase la oameni, animale și plante și pentru prevenirea și controlul bolilor la plante.

2. Autoritățile române vor furniza, în conformitate cu procedurile naționale relevante, mijloace și asistență unui Comandament Aliat, în cazul situațiilor de urgență implicând boli infecțioase cu răspândire locală, națională sau internațională sau boli cu potențial endemic. Comandamentele Forțelor Aliate vor asigura accesul în facilitățile lor în conformitate cu prevederile art. 5 al prezentului Acord Suplimentar.

3. Un Comandament Aliat și autoritățile române se vor informa reciproc cu promptitudine cu privire la apariția sau suspiciunea izbucnirii bolii, la transmiterea și eliminarea oricărei boli infecțioase, precum și cu privire la măsurile luate.

4. Dacă un Comandament Aliat consideră necesar să ia măsuri de protecție a sănătății în facilitățile și incintele făcute disponibile pentru astfel de măsuri, va coordona aplicarea acestora cu autoritățile române în cauză.

5. Reglementările din România referitoare la cele de mai sus, precum și orice informații având legătură cu acestea, vor fi furnizate unui Comandament Aliat de către autoritățile române în cauză în limbile engleză și franceză.

ARTICOLUL 24

NECLASIFICAT

25 din 37

EVACUAREA MEMBRILOR ȘI DEPENDENȚILOR

Obiect al unor înțelegeri separate cu respectivele state trimișătoare, statelor având membrii la posturile dintr-un Comandament Aliat le va fi acordat accesul în România, în cazul situațiilor de urgență, în scopul evacuării personalului lor și dependentilor. Autoritățile române și un Comandament Aliat vor coordona procedurile adecvate în vederea asigurării evacuării prompte a membrilor și a dependentilor acestora care nu fac obiectul evacuării realizate de către statul trimișător.

ARTICOLUL 25 **CORESPONDENȚĂ ȘI COMUNICAȚII**

1. În scopurile realizării comunicațiilor oficiale și a corespondenței, un Comandament Aliat va avea acces nerestricționat la sistemele de telefonia fixă, mobilă și satelitară, la serviciile de internet, comunicații electronice și la orice alte servicii de comunicații și informații publice, incluzând serviciile terestre și satelitare de radio și televiziune, precum și serviciile poștale din România, indiferent dacă serviciul este operat în scopuri comerciale sau publice.

2. Un Comandament Aliat va avea, ca standard minim, acces la comunicațiile militare din România, servicii de curierat și poștale, în termeni și condiții comparabile cu cele ale Forțelor Armate Române.

3. În conformitate cu politicile aprobată ale Consiliului Nord-Atlantic, cu Acordul NATO de standardizare 2109 și cu acordurile ulterioare, un Comandament Aliat și o Națiune pot înființa și opera pe propria lor cheltuială sisteme de telefonia fixă, mobilă, precum și sisteme de telefonie satelitară, servicii de internet, servicii poștale și de curierat și orice alte servicii de comunicații și informații publice în România pentru utilizarea oficială și privată Comandamentelor Forțelor Aliate și a membrilor acestora.

4. Unui Comandament Aliat îi va fi permis să înființeze, opereze și să utilizeze rețele de comunicații electronice, incluzând rețelele clasificate și neclasificate, sisteme și mijloace de securizare și codare a comunicațiilor în România, precum și să conduce monitorizarea acestor sisteme pentru rațiuni de securitate sau în alte scopuri autorizate.

5. Așa cum este prevăzut la alin. 3 al art. XI din Acord, orice corespondență sau comunicații ale unui Comandament Aliat marcat sau în alt mod declarată oficial, nu vor face obiectul niciunui fel de restricții, inspecții, cenzură, mărzire sau altui

NECLASIFICAT

control al autorităților din România, cu excepția situației în care Comandamentele Forțelor Aliate renunță la această imunitate.

6. Un Comandament Aliat va fi îndreptățit să trimită și să primească corespondență oficială și colete, prin curier sau în saci sigilați și se va bucura de imunitățile și privilegiile acordate curierelor și coletelor diplomatice.

7. Corespondența oficială și coletele unui stat trimițător, reprezentat la Comandamentele Forțelor Aliate, pot fi trimise prin intermediul canalelor naționale, atunci când acestea sunt disponibile, fără efectuarea de plăți în România și fără niciun fel de restricții, inspecții, cenzură, întârziere sau alt control.

ARTICOLUL 26
COMUNICAȚII ELECTRONICE

1. Obiect al înțelegerilor viitoare cu autoritățile responsabile din România referitor la locațiile și detaliile tehnice ale echipamentului, un Comandament Aliat poate să imporete, înființeze, acceseze, opereze și să întrețină, pe o bază permanentă sau temporară, în interiorul și exteriorul incintelor pe care le ocupă, facilități de comunicații electronice și stații radio militare care pot fi necesare pentru funcțiile sale operaționale, pregătire militară, experimentare, exerciții, urgențe sau pentru întreținerea moralului și recreere.

2. Autoritățile române vor rămâne responsabile și răspunzătoare pentru managementul spectrului electromagnetic. Frecvențele care urmează să fie folosite de un Comandament Aliat, împreună cu parametrii acestora vor fi stabilite de Comandamentul Aliat și de autoritățile române responsabile de managementul spectrului electromagnetic, în conformitate cu procedurile stabilite de autoritatea NATO corespunzătoare. Un Comandament Aliat și autoritățile române vor lua toate măsurile necesare pentru a evita și elibera interferențele dăunătoare cu orice alte servicii civile de comunicații electronice precum și cu centralele electrice. Potrivit coordonării prealabile cu autoritățile române responsabile, un Comandament Aliat poate să utilizeze măsurile de securitate necesare pentru a proteja comunicațiile Comandamentelor Aliate în România pentru rațiuni de securitate și protecția forței.

3. Facilitățile de comunicații electronice și stațiile radio militare vor fi utilizate exclusiv în scopuri oficiale, în conformitate cu alineatul de mai sus.

4. Autoritățile române vor scuti de la orice plată Comandamentele Forțelor Aliate pentru utilizarea tuturor spectrelor de frecvență.

NECLASIFICAT

5. Cererile referitoare la telefonia prin fir și sistemele telegrafice/de date, precum și cele cu privire la circuite vor fi înaintate în conformitate cu procedurile stabilite de autoritatea NATO echivalentă.

6. Criteriile, regulile și prețurile aplicabile muncii și serviciilor operatorilor de comunicații electronice și reglementatorilor nu vor fi mai puțin favorabile decât cele aplicate Forțelor Armate Române.

7. În înființarea și operarea facilităților de comunicații electronice, un Comandament Aliat va aplica prevederile aprobate de Uniunea Internațională de Telecomunicații, precum și orice alte reguli internaționale sau regionale cu privire la comunicații electronice, care obligă România, precum și legile și reglementările românești referitoare la comunicații electronice. Un Comandament Aliat va fi scutit de această prevedere, în măsura în care o asemenea exceptare este acordată Forțelor Armate Române.

8. Toate Comandamentele Forțelor Aliate vor fi îndreptățite să transmită și să primească mesaje și date criptate.

ARTICOLUL 27 MENTINEREA ORDINII ÎN INTERIORUL ȘI ÎN AFARA INCINTELOR

1. În conformitate cu alin. 10 al art. VII din Acord și cu lit. b) al art. 4 din Protocol, un Comandament Aliat are dreptul de a păzi orice incintă pe care o ocupă. Personalul unui Comandament Aliat, însărcinat cu securitatea, poate lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura menținerea ord.nii, disciplinei și securității în astfel de incinte. Autoritățile române vor asigura șefului unui Comandament Aliat sau unui reprezentant desemnat, asistența poliției și/sau poliției militare, atunci când este solicitată.

2. Exercitarea autorității poliției pentru evenimente din exteriorul unui Comandament Aliat va fi responsabilitatea autorităților române. În afara incintelor unui Comandament Aliat, personalul de securitate al comandamentelor internaționale va fi folosit în împrejurările și în condițiile prevăzute în Acord.

3. Urmare a prevederilor alin. 5 (b) al art. VII din Acord și ale art. 4 din Protocol, șeful unui Comandament Aliat sau reprezentantul desemnat va fi cu promptitudine notificat cu privire la arestul sau altă formă de detenție a oricărui membru sau dependent.

4. Hotărârile judecătorești, amenzile și cîtațiile emise împotriva membrilor unui Comandament Aliat pot fi înmânate prin intermediul șefului unui Comandament Aliat la care aceștia sunt alocăți.

ARTICOLUL 28 SECURITATE ȘI PROTECȚIA FORȚELOR

NECLASIFICAT
28 din 37

NECLASIFICAT

1. În conformitate cu politica NATO de Securitate și cu Politica NATO de Protecție a Forței, autoritățile române sunt responsabile pentru toate aspectele referitoare la protecția forței, incluzând evaluarea riscului, planificare, pregătire și aplicare la standardele naționale din România pentru o entitate echivalentă (comandamente, individ, grup, etc.), în următoarele scenarii:

- a) protecția perimetrului unui Comandament Aliat;
- b) protecția reuniunilor organizate de către un Comandament Aliat, dar desfășurate în afara incintelor și facilitărilor aceluia Comandament;
- c) protecția persoanelor de rang atât a celor din interiorul Comandamentelor Aliate cât și celor aflate în vizită, sau luând parte în alt mod la evenimente organizate de către un Comandament Aliat.

2. Autoritățile române și un Comandament Aliat vor schimba informații referitoare la protecția forței, precum și la amenințările la adresa securității.

3. În lipsa unor înțelegeri încheiate cu autoritățile române responsabile, un Comandament Aliat nu poate desfășura activitățile pe care le implică securitatea, precum și pe cele referitoare la protecția forței în afara incintelor Comandamentului Aliat.

ARTICOLUL 29
ARME

1. În conformitate cu art. VI din Acord, un Comandament Aliat va realizare aranjamente cu autoritățile române responsabile referitoare la transportul și depozitarea armelor și munițiilor. În conformitate cu astfel de înțelegeri, un Comandament Aliat va elabora reguli interne, luând în considerare reglementările statului trimițător și ale României, referitoare posesia, protecția, păstrarea și transportul armelor și munițiilor, pentru a se asigura că niciun membru al unui Comandament nu va ajunge în posesia armelor și nu le va transporta fără să fie autorizat.

2. Legislația românească va fi aplicabilă posesiei, păstrării, transportului și înstrăinării armelor și munițiilor persoanelor fizice, a căror deținere are un caracter privat.

ARTICOLUL 30
REGULAMENTE DE TRAFIC ȘI VEHICULE

1. Cu excepția scutirilor prevăzute în acest Acord suplimentar, reglementările românești referitoare la trafic se vor aplica operării vehiculelor oficiale motorizate și remorcilor aparținând unui Comandament Aliat, precum și operării vehiculelor,

NECLASIFICAT

remorcilor și ambarcațiunilor proprietate personală ale membrilor și dependentilor acestora, indiferent de tip.

2. Vehiculelor oficiale motorizate și remorcilor aparținând unui Comandament Aliat, indiferent de tip, le vor fi acordate aceleasi exceptări de la regulamentele de trafic care sunt acordate Forțelor Armate Române.

3. Cu privire la vehiculelor oficiale și remorci, în situația în care se consideră necesar de către Comandamentul Aliat și acordând atenția cuvenită ordinii și siguranței publice, precum și protecției mediului, autoritățile române vor acorda exceptii de la regulamentele referitoare la specificațiile de construcție, design și echipare ale unor astfel de vehicule motorizate și remorci, indiferent de tip.

4. Vehiculele de orice tip, proprietate personală precum și remorci importate temporar în conformitate cu alin. 6 al art. XI din Acord și alin. 3 al art. 8 din Protocol, pe perioada unui astfel de import, vor face numai obiectul regulilor minimale aplicabile în România vehiculelor înscrise provizoriu și remorcilor referitoare la construcție, design și echipament, acordându-se în același timp atenția cuvenită ordinii și siguranței publice.

5. În privința inspecției tehnice periodice a tuturor tipurilor de vehicule și remorci folosite în scop oficial sau proprietate personală, un Comandament Aliat poate folosi stații operate de Forțele Armate Române sau obiect al unei înțelegeri separate, poate înființa propriile stații de inspecție tehnică. În ultima situație, România va furniza tot echipamentul de bază necesar și va asigura operatori disponibili în vederea emiterii de certificate tehnice de inspecție.

ARTICOLUL 31
PERMISE DE CONDUCERE

1. Prevederile art. IV, lit. a) al Acordului vor fi extinse și asupra tuturor membrilor și dependentilor lor, cu condiția ca aceștia să îndeplinească cerințele privind vîrsta legală pentru conducerea unui autovehicul din România. La solicitarea autorităților române, Comandamentul Aliat în cauză va furniza un document care să confirme faptul că o persoană este membră a Comandamentului Aliat sau dependent.

2. Pe durata prezenței lor în România, membrilor și dependentilor care îndeplinesc vîrsta legală în vederea conducerii unui autovehicul, li se va permite să obțină un permis de conducere după ce se vor supune prevederilor regulamentelor românești corespunzătoare.

3. Obiect al înțelegerilor viitoare, autoritățile române vor asista un Comandament Aliat în stabilirea și acreditarea instructorilor auto, obținerii și eliberării permiselor în România.

ARTICOLUL 32

NECLASIFICAT

30 din 37

NECLASIFICAT

PLĂCUȚE DE ÎNMATRICULARE/ÎNREGISTRARE

1. Autoritățile române vor înregistra vehiculele și va elibera plăcuțe de înregistrare pentru vehiculele și remorcile oficiale ale unui Comandament Aliat, precum și pentru vehiculele și remorcile proprietate personală ale membrilor și dependentilor acestora, indiferent de tip, în conformitate cu termenii prevăzuți în acest Acord Suplimentar.

2. Fără a aduce atingere alin. 1 sau art. XI din Acord, un Comandament Aliat, prin înțelegeri viitoare cu autoritățile române, va fi îndreptățit să-și înregistreze vehiculele și remorcile oficiale, indiferent de tip.

3. În situația în care Comandamentul Suprem Aliat consideră acest lucru drept un element esențial pentru rațiuni de securitate, precum și ca o măsură pentru protecția forței, autoritățile române vor elibera plăcuțe de înmatriculare de natură să nu dezvăluie apartenența la un Comandament, pentru vehicule și remorci oficiale, precum și pentru cele proprietate personală, la solicitarea unui Comandament al Aliat. Folosirea unor astfel de plăcuțe de înmatriculare nu va fi înțeleasă ca o renunțare voluntară la exceptările și imunitățile prevăzute la art. 7 și 17-21 din acest Acord suplimentar.

4. Înregistrarea și plăcuțele de înregistrare vor fi eliberate gratuit pentru vehiculele și remorcile oficiale, în timp ce înmatricularea și eliberarea plăcuțelor de înmatriculare pentru vehiculele și remorcile proprietate personală, precum și a plăcuțelor de înmatriculare care acoperă apartenența la un Comandament vor fi asigurate numai la prețul curent.

5. Nicio prevedere a acestui articol nu va fi înțeleasă ca venind în contradicție cu drepturile acordate unui Comandament Aliat sau de natură a împiedica exercitarea acestora, în conformitate cu art. 4, 8 și 13 din Protocol sau unui stat trimițător, conform art. XI al Acordului, de a importa temporar și re-exporta vehicule în condițiile și potrivit documentației stipulate în Acord.

ARTICOLUL 33 **CLUBURI MILITARE, FACILITĂȚI DE CĂLĂTORIE ȘI BAZE SPORTIVE**

Autoritățile române vor acorda membrilor și dependentilor accesul la dotări și cluburi militare, la facilități și reduceri de călătorie și la baze sportive la aceleași prețuri și în aceleași proporții ca cele disponibile pentru membrii Forțelor Armate Române și dependentii acestora.

NECLASIFICAT
31 din 37

ARTICOLUL 34
SERVICII MEDICALE ȘI STOMATOLOGICE

În conformitate cu alin. 5 al art. IX din Acord, autoritățile române vor permite membrilor și dependenților acestora să primească îngrijire medicală și stomatologică, inclusiv spitalizarea, în termenii stabiliți sau care urmează să fie conveniți între autoritățile române și Comandamentele Aliate sau statul trimițător, după caz. Autoritățile române vor lua toate măsurile necesare pentru a se asigura existența prevederilor procedurale în vederea prevenirii întârzierii sau refuzului acordării unei astfel de îngrijiri din motive care țin de lipsa personalului în România, codul numeric personal, înregistrarea și alte dovezi ale statutului care sunt folosite în mod ușual de către cetățenii români.

ARTICOLUL 35
SERVICII EDUCAȚIONALE

1. Membrilor și dependenților acestora le va fi acordat accesul la educație și la grădinițe, inclusiv instruirea în limba română, acces care va fi furnizat de autoritățile române (inclusiv autoritățile regionale, municipale și asemănătoare), în aceleași condiții și cu aceleași cheltuieli de școlarizare ca cele aplicabile, comparabil, cetățenilor români.

2. Autoritățile române vor consilia și vor sprijini înființarea de școli în apropierea unui Comandament Aliat, dar care funcționează într-un alt sistem educațional (școli internaționale sau școli naționale, altele decât cele românești) și va asigura pentru astfel de școli aceleași facilități și condiții ca cele acordate școlilor particulare din România. Acest sprijin include asistență în realizarea acreditării (autorizării) unor astfel de școli de către agenția națională corespunzătoare; cu toate acestea școlile rămân responsabile pentru plata oricăror taxe pe care le implică procesul acreditații (autorizării).

3. Un Comandament Aliat în România este autorizat să înființeze și administreze școli suplimentare care funcționează într-un sistem educațional diferit de sistemul educațional românesc, în conformitate cu procedurile și condițiile stabilite ulterior și avizate corespunzător de către autoritățile române în drept. Astfel de școli vor avea propriile lor reguli și regulamente cu privire la toate procedurile operaționale și administrative, inclusiv dar nelimitându-se la curriculum și atestările didactice. Astfel de școli vor fi eligibile cu privire la solicitările de sprijin și facilități, în conformitate cu alin. 2 de mai sus.

4. Autoritățile române vor recunoaște, valida și certifica, în conformitate cu legile românești aplicabile, diplomele eliberate de școlile menționate la alin. 2 și 3 de mai sus, sub condiția deținerii de către astfel de școli a autorizațiilor și/sau acreditațiilor, conform legislației românești aplicabile. Autoritățile române vor permite

NECLASIFICAT

transferul cursanților de la astfel de școli în sistemul educațional românesc la toate nivelurile de educație. Absolenții unor astfel de licee vor fi acceptați în învățământul superior/universitar în aceleasi condiții ca și cetățenii români.

**ARTICOLUL 36
SERVICII DE RECREERE**

1. Programele vizând recreerea și întreținerea moralului, stabilite de Comandamentele Aliate în conformitate cu regulamentele NATO și de unitățile naționale de sprijin ale statului trimițător, sunt autorizate să angajeze membrii și dependenții Comandamentelor în sprijinul unor astfel de programe sub rezerva rambursării costurilor asociate acestora și în schimbul unui onorariu. Angajamentul menționat nu echivalează cu o slujbă sau nu corespunde unei ocupații și nu va fi, indiferent de naționalitatea persoanelor astfel angajate, supus legilor românești referitoare la muncă, profesie, contribuții sociale etc. iar rambursările și/sau onorariul vor fi scutite de la plata impozitelor în România.

2. În cazul în care un membru moare sau părăsește România definitiv, dependenții unui astfel de membru vor continua să fie considerați dependenți, în conformitate cu acest Acord Suplimentar pentru o perioadă de până la 90 de zile după moartea membrului sau transferul acestuia, cu condiția ca dependenții să fie prezenți în România. La cererea unui Comandament Aliat, autoritățile române vor lua, cu înțelegere, în considerare extinderea celor 90 de zile până la un an, în scopul de a permite dependenților terminarea anului școlar sau datorită altor împrejurări obiective, care urmează să fie determinate de la caz la caz.

3. În situația în care serviciile educaționale și sociale din România devin implicate în cazuri care privesc membrii și dependenții, fără solicitarea prealabilă a statului lor trimițător, Unitățile de Sprijin Național sau Comandamentele Aliate, după caz, vor fi informate.

**ARTICOLUL 37
APLICARE ȘI SOLUȚIONAREA DISPUTELOR**

1. Părțile convin să ia măsurile necesare pentru facilitarea aplicării prezentului Acord suplimentar.

2. Toate schimburile de informații și orice înțelegeri încheiate, subsecvențe acestui Acord suplimentar vor fi realizate în limbile engleză și franceză, numai acestea fiind recunoscute ca limbi oficiale NATO.

3. Orice dispute decurgând din interpretarea și aplicarea acestui Acord suplimentar între un Comandament al Forțelor Aliate și autoritățile române vor fi soluționate prin negocieri între Părți.

NECLASIFICAT

33 din 37

Părțile convin ca împreună să rezolve orice diferențe între ele referitoare la interpretarea sau aplicarea acestui Acord suplimentar fără a se recurge la nicio procedură legală, administrativă sau la o jurisdicție externă.

ARTICOLUL 38

DURATĂ ȘI ÎNCETARE A VALABILITĂȚII

1. Părțile se vor notifica în scris atunci când toate procedurile cerute pentru intrarea în vigoare a acestui Acord suplimentar au fost îndeplinite. Acet Acord suplimentar va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări.

2. Acest Acord suplimentar este încheiat pentru o perioadă nedeterminată și va rămâne în vigoare indiferent de prezența permanentă a unui Comandament Aliat în România.

3. Acest Acord suplimentar poate fi oricând amendat printr-o consimțământul scris al Părților. Amendamentele vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile alin. 1 al prezentului articol. Anexa la acest Acord poate face separat obiectul unei modificări; aceste modificări vor fi încheiate prin schimbul de scrisori între Guvernul României și Comandamentul Suprem Aliat și vor intra în vigoare la data ultimei semnături.

4. Acest Acord suplimentar poate fi denunțat de oricare dintre Părți după ce a fost în vigoare o perioadă de 2 ani și va rămâne în vigoare 2 ani după ce notificarea cu privire la intenția de denunțare este primită de oricare dintre Părți.

5. Indiferent de cele de mai sus, Acordul suplimentar va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 2 ani de la denunțarea efectivă și de la retragerea României din Protocol.

6. Fără a aduce atingere prevederilor art. XV din Acord, și art. 16 al Protocolului și făcând obiectul prevederilor alin. 5 de mai sus, acest Acord suplimentar va rămâne în vigoare în cazul desfășurării unor ostilități care intră sub incidența Tratatului Nord-Atlantic. Cu toate acestea, în eventualitatea unor astfel de ostilități, prevederile referitoare la locație și numărul personalului unui Comandament Aliat vor face imediat obiectul examinării de către Comandamentul Suprem Aliat corespunzător și autoritățile române, astfel încât orice schimbări dorite să poată fi făcute în aplicarea acestui Acord suplimentar. Pe lângă acestea, alin. 2 al art. 3 din acest Acord suplimentar nu va fi aplicabil relocărilor considerate a fi necesare de către autoritățile române în cazul unor astfel de împrejurări.

7. În eventualitatea ostilităților menționate mai sus, fiecare Parte va fi îndreptățită, după 60 de zile de la notificarea celeilalte Părți, să suspende aplicarea oricărei prevederi din acest Acord Suplimentar în măsura în care poate fi necesar, cu excepția art. 37. Dacă acest drept este exercitat, Părțile se vor consulta de îndată astfel încât să se poată ajunge la înțelegeri corespunzătoare care să le înlocuisească pe acelea în privința cărora aplicarea a fost suspendată.

NECLASIFICAT

Drept mărturie, subsemnații pe deplin autorizați au semnat acest Acord suplimentar.

Semnat la Bruxelles, la 2 decembrie 2015, în patru exemplare, în limba engleză.

PENTRU GUVERNUL ROMÂNIEI

**LAZĂR COMĂNESCU
MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE**

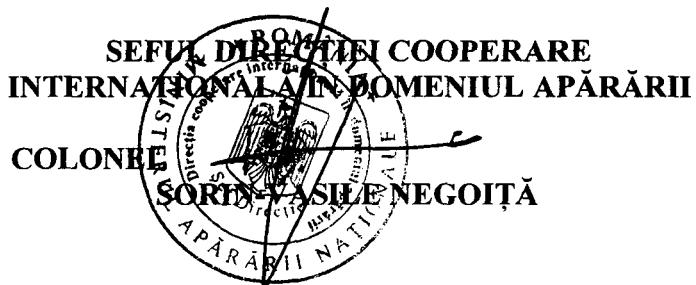
**PENTRU COMANDAMENTUL SUPREM AL
FORȚELOR ALIATE DIN EUROPA**

General PHILIP M. BREEDLOVE
COMANDANTUL SUPREM AL FORȚELOR
ALIATE DIN EUROPA

**PENTRU COMANDAMENTUL SUPREM ALIAT
PENTRU TRANSFORMARE**

General DENIS MERCIER
COMANDANTUL SUPREM ALIAT PENTRU TRANSFORMARE

TRADUCERE OFICIALĂ DIN LIMBA ENGLEZĂ.

NECLASIFICAT

35 din 37

NECLASIFICAT

**ANEXĂ LA ACORDUL SUPLIMENTAR LA PROTOCOLUL DE LA PARIS ÎNTRE
GUVERNUL ROMÂNIEI ȘI COMANDAMENTUL SUPREM AL FORȚELOR ALIATE
DIN EUROPA ȘI COMANDAMENTUL SUPREM ALIAT PENTRU TRANSFORMARE**

1. În condițiile controlului, folosirii și dispoziției prevăzute în acest Acord suplimentar și fără a aduce atingere drepturilor acordate în baza art. 8, alin. 2 și 3 din Protocolul de la Paris, și prevederilor Acordului, în special art. XI, alin. 5 și 6, membrii care au dreptul și dependenții lor se bucură de următoarele facilități în aplicarea art. 17-21:

a) Importul de bunuri personale, mobilă și vehicule proprietate personală, în conformitate cu scopurile prevăzute la art. XI din Acord, alin. 5 și 6, după cum urmează:

1. bunuri personale și mobilă: În următoarele şase luni după sosirea acestora sau dacă sosesc neînsoțiți în următoarele şase luni după sosirea ultimului dependent, membrii și dependenții îndreptățiti pot să importe bunuri personale și mobilă pentru folosință proprie în interes de serviciu, fără și impozite și taxe. După expirarea perioadei de şase luni, ei pot de asemenea importa, fără plata de impozite și taxe, o cantitate suplimentară de bunuri personale și mobilă. Oricând și în orice situație, membrii îndreptățiti pot să înlocuiască, prin importul scutit de impozite și taxe, efectele personale și mobila distruse sau pierdute și care în prealabil fuseseră importate fără plata de impozite și taxe. Astfel de articole incluzând alte bunuri personale dobândite pe timpul serviciului în cadrul NATO pot fi de asemenea, reexportate cu sutirea de la plata impozitelor și taxelor.

2. Vehiculele proprietate personală (incluzând motocicletele, rulote): Membrii îndreptățiti pot importa în interesul serviciului vehicule, indiferent de tip, proprietate personală, pentru folosința acestora și a dependenților lor, fără plata de impozite și taxe. Definiția motocicletelor va fi supusă legislației românești.

3. Vase de agrement (aşa cum sunt definite de legislația românească), remorci și rulote echipate pentru camping: Membrii îndreptățiti pot importa fără plata de impozite și taxe, în interes de serviciu, rulote echipate pentru camping, indiferent de denumirea acestora ca parte a efectelor personale și a mobilei, pentru folosința acestora și a dependenților lor.

4. Membrii îndreptățiti pot primi pachete din statul trimițător al acestora prin intermediul sistemului poștal al statului trimițător, al comandamentelor aliata și prin cel românesc fără plata niciunui impozit, asigurată pentru conținuturi destinate uzului personal al membrilor și dependenților, pentru situațiile în care valoarea totală a pachetului nu depășește 100 Euro.

b) Membrii îndreptățiti și dependenții acestora pot să achiziționeze fără plata de impozite și taxe articolele identificate mai jos. Impozitele și taxele pentru astfel de achiziții vor fi fie exceptate fie rambursate printr-o procedură care urmează a fi stabilită de către autoritățile române:

NECLASIFICAT

36 din 37

NECLASIFICAT

1. Bunuri personale necesare întreținerii zilnice a gospodăriei, atunci când valoarea totală a bunurilor depășește 64 de Euro, conform facturii. O listă detaliată a bunurilor va fi stabilită între Comandamentul Suprem și Ministerul Apărării Naționale din România.

2. Benzină și alți combustibili. Excepțiile de la plata impozitelor pentru petrol și combustibili în cazul vehiculelor proprietate personală și a motocicletelor sunt limitate la 100-400 litri pe lună, depinzând de mărimea motorului vehiculului sau motocicletei înmatriculate/înregistrate și de distanța între casă și locul de muncă a persoanei îndreptățite.

3. Vehicule proprietate personală: un vehicul de persoană pentru familie, numai o singură dată, cu îndeplinirea vârstei cerute de legislația românească pentru conducerea unui vehicul.

4. Rulote echipate pentru camping și recreere: o rulotă echipată pentru camping pentru membrul îndreptățit, numai o singură dată.

5. Rulote: O rulotă pentru membrul îndreptățit numai o singură dată.

6. Remorci: o remorcă pentru un membru îndreptățit, numai o singură dată.

7. Motociclete (aşa cum sunt definite în legislația românească): o motocicletă de persoană pentru familie, numai o singură dată, cu îndeplinirea vârstei cerute de legislația românească pentru conducere.

8. Vase de agrement (aşa cum sunt definite în legislația românească): un vas de agrement pentru un membru îndreptățit, numai o singură dată.

2. În cantinele Comandamentelor Aliate pot fi achiziționate limitat, articole în cantități care urmează să fie convenite între Comandamentul Suprem și Ministerul Apărării Naționale din România.

3. Scutirea de impozite la importul sau achiziția vehiculelor proprietate personală, rulotelor echipate pentru camping și recreere, rulotelor, remorcilor, motocicletelor și vaselor de agrement sunt acordate cu până la trei luni înainte de intrarea membrului îndreptățit în România. Astfel de scutiri, pe perioada ultimelor sase luni ale misiunii, vor fi permise numai cu aprobarea motivată a statului trimițător sau a comandamentelor aliante, după caz.

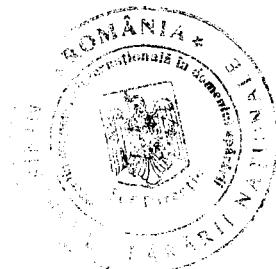
4. Un Comandament Aliat va asigura regulamente interne cu privire la administrarea achizițiilor făcute de cantinele Comandamentelor Aliate pentru funcțiile oficiale ale Comandamentelor

5. Niciunul din această Anexă nu este interpretat a veni în conflict cu taxele vamale pentru trecerea frontierelor internaționale și este o responsabilitate individuală respectarea regulaționilor vamale în vigoare.

6. Cărțile prevăzute mai sus vor fi revizuite anual de la data intrării în vigoare a acestui Acord suplimentar și adaptate în conformitate cu Indexul Prețului Consumatorului din România și vor fi schimbate separat de Ministerul Apărării Naționale din România și Comandamentul Suprem Aliat.

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF ROMANIA
AND
THE SUPREME HEADQUARTERS ALLIED POWERS EUROPE
AND
HEADQUARTERS, SUPREME ALLIED COMMANDER
TRANSFORMATION
TO SUPPLEMENT THE PARIS PROTOCOL

ARTICLE 1	DEFINITION
ARTICLE 2	GENERAL PROVISIONS
ARTICLE 3	LOCATION AND CHANGE OF PERMANENT LOCATION OF AN ALLIED HEADQUARTERS
ARTICLE 4	INSTALLATIONS
ARTICLE 5	INVIOABILITY OF PREMISES
ARTICLE 6	IMMUNITY OF ALLIED HEADQUARTERS
ARTICLE 7	IMMUNITIES AND PRIVILEGES OF HIGH RANKING PERSONNEL
ARTICLE 8	STATUS OF STAFF MEMBERS ASSIGNED BY OTHER ORGANISATIONS
ARTICLE 9	PERSONNEL STRENGTH OF ALLIED HEADQUARTERS
ARTICLE 10	ENTRY, DEPARTURE, WORK AND STAY
ARTICLE 11	LEGAL CAPACITY OF ALLIED HEADQUARTERS
ARTICLE 12	CLAIMS
ARTICLE 13	CIVILIAN PERSONNEL EMPLOYED BY AN ALLIED HEADQUARTERS
ARTICLE 14	CONTRACTORS; TECHNICAL EXPERTS AND SPECIALISTS
ARTICLE 15	SECURITY CERTIFICATES (NATO PERSONNEL CLEARANCE)
ARTICLE 16	BANKING AND CURRENCY
ARTICLE 17	FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS OF AN ALLIED HEADQUARTERS
ARTICLE 18	CANTEENS, CAFETERIAS, AND MESSES
ARTICLE 19	FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS OF STAFF MEMBERS
ARTICLE 20	DISPOSAL OF EQUIPMENT, SURPLUS, AND SCRAP
ARTICLE 21	ADMINISTRATION OF FISCAL ENTITLEMENTS
ARTICLE 22	PROTECTION OF THE ENVIRONMENT, HEALTH, AND SAFETY
ARTICLE 23	PUBLIC HYGIENE
ARTICLE 24	EVACUATION OF MEMBERS AND DEPENDENTS
ARTICLE 25	CORRESPONDENCE AND COMMUNICATION
ARTICLE 26	TELECOMMUNICATION
ARTICLE 27	POLICING ON AND OFF PREMISES
ARTICLE 28	SECURITY AND FORCE PROTECTION
ARTICLE 29	ARMS
ARTICLE 30	TRAFFIC REGULATIONS AND VEHICLES
ARTICLE 31	DRIVING LICENCES
ARTICLE 32	REGISTRATION PLATES
ARTICLE 33	MILITARY CLUBS, TRAVEL CONCESSIONS, AND SPORT FACILITIES
ARTICLE 34	MEDICAL AND DENTAL SERVICES
ARTICLE 35	EDUCATIONAL SERVICES
ARTICLE 36	WELFARE SERVICES
ARTICLE 37	IMPLEMENTATION AND DISPUTE SETTLEMENT
ARTICLE 38	DURATION AND TERMINATION

PREAMBLE

In view of the North Atlantic Treaty signed in Washington D.C. on 4 April 1949;

In view of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces signed in London on 19 June 1951;

In view of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces, signed in Brussels on 19 June 1995, and any Protocols thereto effective in the territory of Romania;

In view of the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty, signed in Paris on 28 August 1952;

In acknowledgement of the authority of the North Atlantic Council to activate and deactivate NATO Military Bodies with international status;

Acknowledging that the decision to establish Allied Headquarters on Romanian territory remains subject to approval by the Romanian authorities and the terms of establishment and support will be addressed in subsequent arrangements;

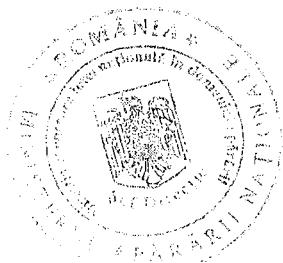
Desiring to conclude supplementary agreements and arrangements for the establishment, operation of, and conditions for personnel attached to NATO Military Bodies enjoying status under the Paris Protocol within the territory of Romania;

Considering that other agreements may be reached by NATO with States which are members of NATO partnership and cooperation programmes to facilitate the ability of the nationals of these States to operate or function as an integral part of NATO-led Forces or within a NATO International Military Headquarters;

Recognising that the North Atlantic Council may come to a decision to conclude agreements with the United Nations, the European Union, and other international organisations, governmental organisations, non-governmental organisations, and international tribunals that such organisations may participate in or otherwise support NATO facilities, function, and activities which enjoy status under the Paris Protocol and this Supplementary Agreement;

And understanding that further implementing arrangements may be required in execution of this Agreement and to accommodate support requirements;

The Government of Romania, on one side, and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe and Headquarters, Supreme Allied Commander Transformation on the other side, in the following referred to as the Parties, have, pursuant to paragraph 2 of Article 16 of the Protocol, reached the following agreement:

ARTICLE 1

DEFINITION

In this Agreement (hereinafter referred as the „Supplementary Agreement”), the term:

1. „Agreement” means the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces, signed in London on 19 June 1951.
2. „Protocol” means the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty, signed in Paris on 28 August 1952.
3. „PfP SOFA” means the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces, signed in Brussels on 19 June 1995, including the Additional Protocol to this Agreement, dated 19 June 1995, the Further Additional Protocol, dated 19 December 1997, and any further Protocols thereto which enter into force in the territory of Romania.
4. „SHAPE” means the Supreme Headquarters Allied Powers Europe.
5. „SACEUR” means Supreme Allied Commander Europe.
6. „HQ SACT” means Headquarters, Supreme Allied Commander Transformation.
7. „SACT” means Supreme Allied Commander Transformation.
8. „Supreme Headquarters” means SHAPE or HQ SACT, as appropriate and as defined by the Protocol, Article 1, as well as any future Supreme Headquarters or successor organisations.
9. „Allied Headquarters” shall for the purpose of this Supplementary Agreement and in addition to the Protocol, Article 1, include any NATO military body which, pursuant to a decision by the North Atlantic Council and as anticipated in the decision adopted by the North Atlantic Council 19 May 1969 on Procedures for the activation and reorganisation in peacetime of NATO military bodies and rules for granting them international status and international financing (C-M(69)22), is granted status under the Protocol in accordance with the Protocol, Article 14.
10. The status held by NATO Agencies derives from the Agreement on the Status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff, signed in Ottawa on 20 September 1951. However, should the Charter of a NATO Agency direct that the personnel of that Agency enjoy status under the Paris Protocol, this Agreement shall, irrespective of paragraph 9 of this Article, extend to such personnel attached to or employed by that Agency or its subordinate elements in Romania.
11. „NATO partnership and cooperation programmes” means all NATO partnership and cooperation initiatives, whether based on a geographical or functional relationship, approved by the North Atlantic Council.

12. „International, governmental, non-governmental organisations, and international tribunals” means those organisation that participate in NATO activities under the auspices of or in support of an Allied Headquarters located on or otherwise operating in or from Romania’s territory, when so approved by the North Atlantic Council and duly reported by the concerned Allied Headquarters to the Romanian authorities.

13. „Head of an Allied Headquarters” means the senior responsible officer, military or civilian, who at any given time is appointed or designated to represent an Allied Headquarters.

14. „Members” means:

- a. Members of a „Force” as defined in the Protocol, Article 3, paragraph 1 (a);
- b. Personnel defined in the Agreement, Article I, paragraph 1 (a) and (b), and as also applied to personnel covered by the PfP SOFA or the Further Additional Protocol to the PfP SOFA, and attached to an Allied Headquarters, including personnel of Romania support unit(s);
- c. Members of the „Civilian component”, in addition to the persons defined in the Protocol, Article 3, paragraph 1 (b), and those persons covered by the Further Additional Protocol to the PfP SOFA, shall include:
 - (1) Those who are nationals of one of the Parties to the North Atlantic Treaty, attached to an Allied Headquarters, and either:
 - i. Employed by one of the Parties to the North Atlantic Treaty, or
 - ii. Belonging to the categories of civilian personnel decided by the North Atlantic Council and in the employ of an Allied Headquarters (NATO International Civilian).
 - (2) Those who are nationals of and employed by a Party to the Further Additional Protocol, to the PfP SOFA and attached to an Allied Headquarters by the employing Party.
- d. Personnel, both military and civilian, from nations participating in NATO Partnership and Cooperation Programmes and who are attached to an Allied Headquarters but whose Nations are not Parties to the Agreement, the Protocol, or the PfP SOFA.

15. „Dependent” shall, in addition to the persons defined in the Protocol, Article 3, paragraph 1 (c); the Agreement, Article I, paragraph 1 (c); and those persons granted the same status by the PfP SOFA, include any person established by the sending State or an Allied Headquarters, as appropriate, to be a dependent of a member as defined in paragraph 14. If applied to immediate members of the family, other than a spouse, co-habituating partner, or child, it shall further be required that:

- a. Such dependents are financially, legally, or for reasons of health, reliant on and supported by such member;

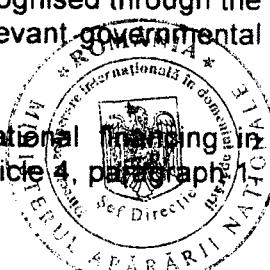

- b. The dependent resides entirely with the member while in the territory of Romania;
 - c. The dependent is present in the territory of Romania and in this meaning with the consent of the sending State or an Allied Headquarters, as appropriate.
16. „Additional Elements” shall for the purposes of this Supplementary Agreement mean subordinate entities, and NATO and non-NATO detachments, including temporary headquarters or units, national or international support units and military national representatives and liaison offices, NATO civil agencies together with liaison teams and officers.

ARTICLE 2

GENERAL PROVISIONS

1. The purpose of this Supplementary Agreement is to facilitate the operation of Allied Headquarters as granted status by the North Atlantic Council and according to the Protocol. Entitlements afforded to members and their dependents are granted by Romania in the interests of NATO and in support of an Allied Headquarters and not for their personal benefit. The Supreme Headquarters and Allied Headquarters remain the custodians of the entitlements.
2. The Parties shall facilitate the execution of the Agreement, the Protocol, the PfP SOFA, and this Supplementary Agreement and shall endeavour to liaise in the most efficient manner to effectively implement the said agreements.
3. This Supplementary Agreement is intended to ensure compliance with decisions passed by the North Atlantic Council, as well as NATO regulations and policies. In accordance herewith, it is understood that the official activities comprise both those conducted in execution of the mission and tasks of that Allied Headquarters, and those activities conducted under the provisions of non-appropriated funds of the Allied Headquarters.
4. Irrespective of the nature of the activities, it is understood that Romanian authorities, including any local authorities thereof, shall not derive revenue from the activities or assets of an Allied Headquarters.
5. An Allied Headquarters shall be permitted to have its own flag and to display this flag along with the flags of NATO, NATO and Partner Nations, Nations participating in NATO Partnership and Cooperation Programmes, and flags of any other organisations, in accordance with regulations in force for that Headquarters. An Allied Headquarters may equally, and subject only to NATO regulation, design its own crest and official seal. Such insignias of the Headquarters shall be duly protected under Romanian laws, and the official stamp shall, on request of an Allied Headquarters, be recognised through the appropriate Romanian authorities and be communicated to the relevant governmental departments and agencies.
6. Unless such Allied Headquarters have been afforded international protection in accordance with C-M (69)22, the procedures agreed in Article 3, Article 4, paragraph 1

paragraph 2 and paragraph 5, shall not extend to such Allied Headquarters which are established through bi-or multilateral arrangements amongst NATO and/or Partner Nations; the funding, administration and location of such Allied Headquarters may be subject to separate arrangements concluded by the Nations participating in such arrangements. Additionally, Article 9 paragraph 1, paragraph 2 and paragraph 5 shall only apply to such Allied Headquarters assigned with a Peacetime Establishment authorised by the North Atlantic Council.

7. Additional Elements attached to an Allied Headquarters, and supporting that Allied Headquarters, and their personnel as well as their dependents shall, without prejudice to the status granted under the Agreement or the application of other agreements concluded pursuant to the Agreement or otherwise, enjoy the same status as granted to an Allied Headquarters and its members and their dependents in this Supplementary Agreement, Article 5, 6, 10, 12, and Article 14 through Article 36, without prejudice to the status of an Allied Headquarters.

ARTICLE 3

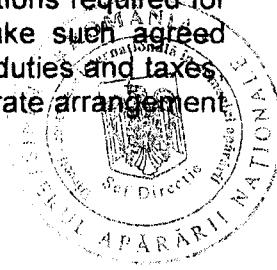
LOCATION AND CHANGE OF PERMANENT LOCATION OF AN ALLIED HEADQUARTERS

1. The peacetime location of an Allied Headquarters on Romanian territory shall be agreed in separate arrangements. Any change of a permanent location of an Allied Headquarters in Romania in time of peace shall be subject to negotiation between Romanian authorities and the respective Supreme Headquarters.
2. Romania shall indemnify the Allied Headquarters for costs payable to civilian personnel specified in Article 13, paragraph 1 and 2, to which such personnel is entitled under applicable NATO and Romanian regulations, respectively, due to loss of job or relocations as a result of unilateral decisions by Romania leading to the closure, reduction, or relocation of any Allied Headquarters set up pursuant the present Supplementary Agreement, in the amounts to be agreed between the competent authorities of Romania and the Allied Headquarters.
3. Nothing in this Article shall be interpreted as preventing or requiring the appropriate authority within NATO to decide on funding of the costs of moving an Allied Headquarters, and any direct costs associated herewith.

ARTICLE 4

INSTALLATIONS

1. Subsequent to the Agreement, Article IX (3), and the Protocol, Articles 4 and 8, and acting on a request from a Supreme Headquarters, the Romanian authorities shall take all necessary measures to provide all land, buildings and fixed installations required for use by an Allied Headquarters. The Romanian authorities shall make such agreed assets available to an Allied Headquarters without charge and free of duties and taxes, as envisaged in Article 17 below. The details shall be set out in a separate arrangement specific to the particular Allied Headquarters.

2. Notwithstanding the above, an Allied Headquarters shall have the right to contract independently for land, buildings, installations and services, subject only to approval by the Romanian authorities of the site and on terms not less favourable than those enjoyed by Romanian armed forces. At the request of an Allied Headquarters, the Romanian authorities shall provide such assistance as may be necessary for the exercise of this right.
3. With regard to the use of land, buildings, installations, Romania shall designate a national authority, with its own budget allocated for the purpose of this paragraph to act as the executive agent responsible for holding authorisations required by the Romanian law, in which case an Allied Headquarters shall assist in obtaining authorisations by expeditiously providing, on request, all appropriate information, documentation and technical studies. There shall be no charge to an Allied Headquarters for such authorisations.
4. Without further notice or licenses, an Allied Headquarters may, either directly or by concessionaire, operate canteens, messes and cafeterias and shall equally be authorised to grant, within its premises (hereinafter to include camps, facilities, and establishments), concessions relating to the establishment of service functions such as, but not limited to, barber and beauty shops, laundry and dry cleaning, banking and travel facilities. Conversely, the concessionaires shall comply with Romanian regulation on licenses and permits.
5. Assets acquired from international funds and assets (to include land, buildings, and fixed installations) provided for the use of an Allied Headquarters by the Romanian authorities without charge (other than nominal charge), when no longer required by the Allied Headquarters, shall be subject to the procedures laid down in the Protocol, Article 9.

ARTICLE 5

INVOLABILITY OF PREMISES

1. The premises of an Allied Headquarters are inviolable. Any access to such premises by Romanian officials for the performance of their official functions shall require the approval of the Head of an Allied Headquarters or the designated representative.
2. Access to Allied Headquarters premises occupied by subordinate units, NATO agencies, national units other than Romanian units or by international, governmental, non-governmental organisations, and international tribunals located on Allied Headquarters premises, are also covered by the provisions of this Supplementary Agreement. Conditions other than access may be subject to bilateral arrangements with the Romanian authorities.
3. Upon request and as determined by the Head of an Allied Headquarters, the appropriate Romanian Labour Inspection authorities may be given access to areas of an Allied Headquarters, for inspection purposes (including the inspection related to working and resting time) and at reasonable times, where persons employed in

accordance with Article 13, paragraph 2 (Local Wage Rate personnel), perform their activities.

4. Nothing in this Article shall be interpreted to affect the inviolability of the archives and other official documents of an Allied Headquarters or the verification procedure provided by the Protocol, Article 13. Neither shall it constitute a right for Romanian Labour Inspections to perform functions with respect to international assignments or employment of NATO International Civilians, or with regard to personnel otherwise engaged by the Allied Headquarters for its activities in accordance with Article 13, paragraph 1, of this Supplementary Agreement. The Allied Headquarters shall assist these authorities in the performance of their duties. The inspections of premises stated in this Article shall be conducted only subject to the approval of the Head of an Allied Headquarters and in accordance with the applicable security agreements and NATO security regulations.

ARTICLE 6

IMMUNITY OF ALLIED HEADQUARTERS

The immunity from seizure, attachment or other enforcement measures provided in the Protocol, Article 11, paragraph 2, shall be afforded without distinction to any infrastructure, item or funds owned or in possession of an Allied Headquarters or anyone acting on behalf of an Allied Headquarters. This provision shall not extend to Romanian units assigned to an Allied Headquarters in Romania, if the object of the enforcement is owned by Romania, unless the enforcement is directed against the Allied Headquarters.

ARTICLE 7

IMMUNITIES AND PRIVILEGES OF HIGH RANKING PERSONNEL

1. The following immunities and privileges shall be accorded to General and Flag Officers (NATO grade OF-6 and above) and civilian officials of equivalent grades of an Allied Headquarters for the duration of their mission provided these persons serve in an international post:

- a. Immunity from all Romanian legal actions, arrest or detention;
- b. Inviolability of their personal papers and official documents held by them;
- c. Facilities with respect to currency or exchange such as accorded to Foreign Diplomatic Staff of equivalent status;
- d. Immunities and privileges in Romania with respect to personal baggage as are accorded to Foreign Diplomatic Staff of equivalent rank; and
- e. Immunity from Romanian jurisdiction with respect to words spoken and acts committed, including words written by them, when in their official capacity and while acting within the scope of their authority.

2. For the purpose of this Article „international post” means a post identified as such in a decision of the North Atlantic Council or in an international agreement or arrangement.
3. Subject to the conditions stated in this Article, and if the Head of an Allied Headquarters holds a grade below NATO grade OF-6 or an equivalent civilian grade, the immunities stated above shall extend to the Head and the Deputy. Other functions on the staff below NATO grade OF-6 and the equivalent civilian grade shall be granted the status set out in this Article on the request of a Supreme Headquarters.
4. If the persons referred to in this article are Romanian nationals (citizens), they shall be accorded only the immunities and privileges laid down in subparagraphs (b) and (e) of paragraph 1 above.
5. The immunities stipulated in this Article shall be maintained after the appointment ceases, with respect to the period of their mission.
6. When in Romania in their official capacity, the immunities set out in this Article shall equally apply to General and Flag Officers (NATO grade OF-6 and above), and civilian officials of equivalent grades of any Allied Headquarters located outside Romania.
7. Allied Headquarters shall establish the personnel that benefit from all or part of the immunities and privileges and shall notify the Romanian Ministry of Foreign Affairs which shall maintain a current list of persons who benefit from all or part of the immunities and privileges set out in paragraphs 1-5 above. An Allied Headquarters shall cooperate with the Romanian authorities to facilitate adherence to Romanian legislation and prevent abuse of the afforded immunities and privileges, it being understood that the status is accorded not for the personal advantage of those who receive it but in order to enable them to perform their functions in furtherance of the North Atlantic Treaty.
8. Immunities may be withdrawn by SACEUR or SACT, as appropriate, upon request of the Romanian authorities, whenever the immunity would otherwise inhibit the normal course of legal process, and on the condition that the waiver would not prejudice the interests of their commands.

ARTICLE 8

STATUS OF STAFF MEMBERS ASSIGNED BY OTHER ORGANISATIONS

Unless staff assigned by international or international tribunals already enjoy status under separate agreements or arrangements to which Romania is a Party, the status provided to members and their dependents under the present Supplementary Agreement shall, upon notification of an Allied Headquarters to the Romanian authorities and subject to the Romanian authorities consent, be afforded to such staff members assigned to or acting in support of an Allied Headquarters, and to their dependents.

ARTICLE 9

PERSONNEL STRENGTH OF ALLIED HEADQUARTERS

1. In time of peace, the respective Supreme Headquarters is authorised to increase the personnel strength of each Allied Headquarters in any one year by 10%. The Allied Headquarters shall provide the Romanian authorities with prior notification of such increases and may increase further subject to the prior approval of the Romanian authorities. This provision shall not apply in case an increase is provided through decisions passed by the North Atlantic Council.
2. Subject to prior consultations between the Allied Headquarters and the Romanian authorities, an Allied Headquarters is authorised to increase authorised personnel strengths by more than 10% above the level existing on the day of entry into force of the present Supplementary Agreement (or effective increase approved under paragraph 1 above) during the planning, preparations, and conduct of training, exercises, experimentation, and NATO-led operations
3. An Allied Headquarters shall annually inform the Romanian authorities of the actual strengths of the Headquarters and shall, in facilitation of immunities and entitlements, provide adequate information on the assignment of members and their dependents, including extensions of the presence in Romania of dependents in accordance with Article 36 of this Supplementary Agreement. The detailed procedure shall be determined by the Allied Headquarters and the appointed Romanian authorities.
4. If training, experimentation, or exercises of any kind are to be conducted by an Allied Headquarters or by formation under the direction of that Headquarters, the Romanian authorities may request the Allied Headquarters to provide prior notification and obtain approval of such activities.
5. Additional Elements (as defined in Article 1, paragraph 16), beyond those established or declared to be established by the date of entry into force of the present Supplementary Agreement, shall not be established without prior approval of the North Atlantic Council or the Romanian authorities, as appropriate.

ARTICLE 10

ENTRY, DEPARTURE, WORK AND STAY

1. In addition to the exemptions provided in the Agreement, Article III, paragraph 1, and the Protocol, Article 4, but without prejudice to the rights and obligations set out in the Agreement, Article III, paragraph 4 and 5; and in the Protocol, Article 4, (b) and (c); non-Romanian members and their dependents shall be exempt from Romanian visa and immigration requirements, obligations associated with residency and registration, as well as provisions regarding work permits under Romanian law.
2. The Romanian authorities shall permit the practice of all professions performed by the members exclusively in connection with the activities of an Allied Headquarters, without requiring any kind of national or sub-division fees, license, or credentials, whether at the national or lower governmental levels. The Romanian authorities shall

equally recognise such authorisations held by dependents if solely engaged in the official activities of an Allied Headquarters.

3. Romania shall include any Allied Headquarters located on its territory in its registry of international organisations with representation in Romania, and shall, without prejudice to the Agreement, Article III, and the Protocol, Article 5, issue all non-Romanian Allied Headquarters' members and their dependents the same identity cards as issued to international organisations with representation in Romania, it being fully recognised that this procedure does not afford any further status or entitlements.

4. Members, who are not Romanian citizen or ordinarily residents in Romania, along with their dependents, are in Romania in support of an Allied Headquarters and their presence is exclusively associated with that Allied Headquarters. Accordingly, their presence is of a temporary non-resident nature, despite any length of orders or contract. The terms ordinary resident and ordinarily residing shall therefore not be applied or enforced by the Romanian authorities to such members or their dependents of an Allied Headquarters present in Romania, in any regards.

ARTICLE 11

LEGAL CAPACITY OF ALLIED HEADQUARTERS

1. The Romanian authorities recognises that an Allied Headquarters, which is subordinate to a Supreme Headquarters, may represent or otherwise exercise the capacity to, in particular, conclude contracts and acquire, own, and dispose of assets, and to conclude international agreements, on behalf of that Supreme Headquarters, when duly authorised to do so and as envisaged in the Protocol, Article 10.

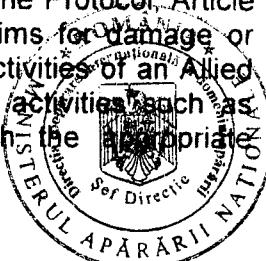
2. When requested to do so by a Supreme Headquarters, the Romanian authorities shall act on behalf of such Headquarters in legal matters in which it or a subordinate Allied Headquarters is an interested party, as stipulated by the Protocol, Article 11, paragraph 1. The Supreme Headquarters shall only reimburse Romania expenditure incurred by Romania to which the Supreme Headquarters has previously consented.

3. It is understood that an Allied Headquarters, which is established through bi-or multilateral arrangements amongst NATO and/or Partner Nations may exercise its capacity to act on its own behalf as determined by Romanian law and the framework by which it is established and controlled, and without affecting the status, rights, or obligations of the Supreme Headquarters or NATO.

ARTICLE 12

CLAIMS

1. Subject to the limitations provided in the Agreement, Article XV, the Protocol, Article 16, and taking due account of Article 11, paragraph 3 above, claims for damage or injury to persons or assets in Romania resulting out of either the activities of an Allied Headquarters or other NATO operations or exercises, to include activities such as training and experimentation, in Romania and coordinated with the appropriate

Romanian authorities, shall be adjudicated and settled in accordance with the Agreement, Article VIII, and with the Protocol, Article 6, as appropriate.

2. The Supreme Headquarters have the right to self-insure against liabilities and shall thus be exempt from any mandatory insurance requirement under Romanian law.
3. On request of an Allied Headquarters, claims arising out of contracts shall be processed and adjudicated in accordance with the Romanian law.
4. The Romanian authorities shall designate the necessary points of contacts in its administration for the settlement of claims.

ARTICLE 13

CIVILIAN PERSONNEL EMPLOYED BY AN ALLIED HEADQUARTERS

1. An Allied Headquarters may make direct arrangements for the hiring of NATO International Civilians:

- a. The terms and conditions of such employment shall be governed exclusively by the applicable NATO regulations and the contract of employment. Disputes pertaining to such employment shall be handled solely in accordance with the applicable North Atlantic Council approved regulations. Recourse to Romanian courts, tribunals, agencies or similar fora shall not be granted, and in the event NATO International Civilians would attempt to use a national administrative or judicial body to pursue any employment dispute, Romanian authorities shall advise the concerned administrative or judicial body of its lack of jurisdiction.
 - b. In accordance with the Protocol, Article 7, paragraph 2, NATO International Civilians are exempt from all taxes, as well as contributors to Romanian social and pension schemes, on the salaries and emoluments paid to them in their capacity as NATO International Civilians.

2. As envisaged in Agreement, Article IX, paragraph 4, an Allied Headquarters may employ local civilian labour (Local Wage Rate personnel) under the same conditions as any employer under the laws of Romania:

- a. The system of administration and classification of positions shall be set by NATO regulations or, where national support units are involved, sending State regulations, as per any bilateral or multilateral arrangements in force;
 - b. Labour disputes between an Allied Headquarters and Local Wage Rate personnel shall be solved in accordance with the appropriate NATO regulations, without prejudice, however, to the right of such personnel to the jurisdictional protection afforded by Romanian law;
 - c. The Allied Headquarters shall comply with the obligations under Romanian law to make required deductions and social contributions on salaries and emoluments paid to Local Wage Rate personnel. Romanian agencies shall make the necessary arrangements with an Allied Headquarters for the collection of the

financial contributions mentioned above. National support units, international, multinational, governmental, non-governmental organisations, and international tribunals are responsible for their own arrangements regarding their Local Wage Rate personnel in Romania.

3. Employment of local civilian labor employed in accordance with paragraph 2 above, shall comply with Romanian legislation regarding general and specific legal provisions and their control in areas of labor relations, safety and health at work and the supervision of the labor market.

4. Civilian personnel referred to in paragraph 1 of this Article and of Romanian nationality may be liable to fulfil Romanian military service obligations. The Romanian authorities shall grant exemptions from Romanian military service and reserve training, mobilization, recall, civil defence duties and similar services if so requested by an Allied Headquarters.

ARTICLE 14

CONTRACTORS; TECHNICAL EXPERTS AND SPECIALISTS

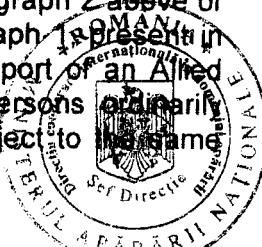
1. An Allied Headquarters may independently and subject to NATO regulations acquire goods and services through contracts under the law of obligation (commercial contracts), either individually or under a contract concluded with a company, firm, or agent, to include specialized services by technical experts or specialists.

2. Contractors, understood as companies and firms, shall be exempt from Romanian laws and regulation regarding the terms of business licensing and registration, provided they are:

- a. Non-Romanian companies and firms, and
- b. Not resident in Romania, and
- c. Providing technical expertise, or otherwise performing specialist and consultative functions, and
- d. Exclusively in Romania to execute a contract with or in support of an Allied Headquarters.

The terms and conditions of the employment of employees, obligations to report and withhold taxes and social contributions shall, with the exceptions identified below, be determined in accordance with Romanian law and international agreements, as applicable.

3. Contractor employees, employed by a contractor as defined in paragraph 2 above or under a contract with an Allied Headquarters as envisaged in paragraph 1, present in Romania for the sole purpose of executing a contract with or in support of an Allied Headquarters in Romania, and excluding Romanian citizens and persons primarily resident in Romania, shall, for the duration of their contract and subject to the same

limitations and restrictions as for entitled members, be granted the following status by the Romanian authorities:

- a. Exemption from visa, residency and registration requirements, as provided in this Supplementary Agreement, Article 10, paragraph 1. This shall equally extend to their dependents;
 - b. Exemption from requirements for work permits, as provided in this Supplementary Agreement, Article 10, paragraph 1;
 - c. Exemption from customs on the import of their household goods in accordance with Article 19;
 - d. Recognition of driving licenses provided in this Supplementary Agreement, Article 31. This shall equally extend to their dependents;
 - e. Permission to support and take part in Allied Headquarters' Morale and Welfare Activities. This shall equally extend to their dependents;
 - f. Access to educational services in accordance with Article 35 and welfare of dependents in accordance with Article 36.
4. Contractor employees are not exempt from taxes on income earned from their employment in an Allied Headquarters by virtue of this Supplementary Agreement. Accordingly, taxation of such income shall be determined by applicable international agreements and applicable Romanian fiscal legislation.
 5. Subject to paragraph 4 above, the Romanian authorities shall determine whether employees of contractors and their dependents are considered to be domiciliaries or ordinary residents of Romania.
 6. An Allied Headquarters shall notify in advance of their arrival the Romanian authorities of the contractors, contractor employees and their dependents, who shall enjoy the status, set out above, and of the termination of contracts with contractors, withdrawal of contractor employees, or of the status afforded by the Allied Headquarters.

ARTICLE 15

SECURITY CERTIFICATES (NATO PERSONNEL CLEARANCE)

All civilian personnel referred to in this Supplementary Agreement, Article 13, as well as technical experts, and specialists referred to in this Supplementary Agreement, Article 14, shall, regardless of their nationality, possess a NATO Personnel Security Clearance in accordance with NATO regulations and policies. The NATO Personnel Security Clearance for Romanian citizens shall be provided by the Romanian authorities.

ARTICLE 16

BANKING AND CURRENCY

1. Subsequent to the Agreement, Article XIX, and the Protocol, Article 12, an Allied Headquarters may open and hold bank accounts and postal accounts, and hold and operate accounts in currencies of any kind. Such accounts shall be exempt from Romanian currency regulation and from any national emergency measures, laws or regulations against bank or postal accounts, and accounts held by Allied Headquarters which are afforded international funding in accordance with C-M(69)22 shall be guaranteed by Romania in its entirety. Equally an Allied Headquarters may hold money and currency of all kind and without any restrictions on conversions. An Allied Headquarters which is afforded international funding in accordance with C-M (69)22, and any accounts held by it, shall furthermore be subject to the procedures set out in NATO Financial Regulations, the management and control of the relevant Financial Controller and to audits performed by the auditor appointed for the Allied Headquarters and NATO International Board of Auditors.
2. There shall be no restriction on the access of members and dependents to open and hold bank accounts and postal accounts in Romania. While the personal bank and postal accounts of members and their dependents are normally subject to the appropriate regulations governing such accounts, however, members, who are not Romanian citizens or ordinary residents in Romania, and their dependents shall be allowed unlimited transfers of funds to and from accounts in Romania. The Romanian authorities may request that the amounts and account information be certified by the sending State.

ARTICLE 17

FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS OF AN ALLIED HEADQUARTERS

1. Romania shall not derive revenue from the activities, or property of an Allied Headquarters. Pursuant to the Protocol, Article 8, and to the Agreement, Article XI, the Allied Headquarters shall enjoy exemption in Romania, from taxes and duties, on all expenses incurred by an Allied Headquarters in the interest of the common defence and for their official and exclusive benefit. The exemptions are detailed in this Article and may be subject to further detailed implementation through mutual arrangements. The exemption does not extend to Romanian national support unit except as envisaged in this Article and acting on behalf of or as a part of an Allied Headquarters.
2. An Allied Headquarters shall be exempt from taxes, duties, fees, and charges related to licenses or permits and the use of public road infrastructure , irrespective of the level at which they may be levied on all its official activities, to include but not limited to:
 - a. The importation into and re-exportation from Romania of any goods as well as any other property or services, obtained under a commercial contract concluded outside Romania;

- b. The acquisition of goods, other property, as well as services in Romania, including refurbishment and construction of buildings within and outside an Allied Headquarters premises in support of its functions;
- c. The exportation from Romania by an Allied Headquarters of goods, other property, as well as services, acquisitioned in Romania in accordance with paragraph b. above;
- d. Any turnover, funds, or income allocated or returned through the official activities of an Allied Headquarters be it as fees, charges, or donations, or interest generated on funds held by it;
- e. The purchasing, ownership, registration, and operation of its official vehicles and trailers, including their use of public road, bridges, tunnels, ferries, and similar infrastructure;
- f. Except for amounts which are no more than charges for services rendered, an Allied Headquarters shall be exempt from taxes, duties, fees, charges and tolls in Romania on:
 - (1) Fuels and lubricants for the use of aircraft, vessels, or any other vehicles and trailers owned by or operated in support of Allied Headquarters' official activities;
 - (2) Fuels and lubricants used for heating/cooling systems of power generators in the operation of an Allied Headquarters;
 - (3) Use of harbours, airports and airfields if the Romanian State is majority shareholder;
 - (4) Airline, train, and ferry tickets, purchased by an Allied Headquarters for official travels;
 - (5) Activities covered by environmental regulations and programmes, in particular scrapping and disposal of property, and use of infrastructure;
 - (6) Use or operation of radio, TV, or other telecommunication devices and equipment procured for military purposes, to include stamp duties and license fees and use of spectrum;
 - (7) Dispatch and receiving of mail and packages from outside or within Romania through its postal services, with the exception of postal charges enforced in accordance with international agreements;
 - (8) Fund transferred to or by an Allied Headquarters.

3. The exemptions provided for in the present Article shall also apply to:

- a. Import or supply of goods, other property and to services obtained by NATO or the Allied Headquarters, when Romania acts specifically for them and on their behalf;

- b. Goods, other property, as well as services, imported or obtained in Romania, directly or through commercial entities whose services are acquired by an Allied Headquarters through a commercial contract performed within or outside Romania, and acting specifically for the Allied Headquarters and on its behalf;
- c. The activities of Allied Headquarters morale and welfare programmes with regard to goods, supplies, other property, as well as services, on the condition that such activities are duly approved by the responsible Allied Headquarters.

ARTICLE 18

CANTEENS, CAFETERIAS, AND MESSES

1. The tax exemption granted to Allied Headquarters in the Protocol, Article 8, and above, include import of and purchases in Romania of provisions, equipment, supplies or services in reasonable quantities for the operation of canteens, cafeterias, messes and cafeterias, established with the purpose of sales or distribution of such provisions, supplies or services to members and their dependents.
2. Without infringing on the rights of sending States to establish and operate similar facilities in accordance with the Agreement, Article XI, paragraph 4, the Allied Headquarters may operate, either directly or through a concessionaire:
 - a. Canteens, understood as shops or exchanges, facilitating the provision of and reselling of tax-and duty-free goods and services to the members, as identified in this Article and the Annex, and to their dependents;
 - b. Cafeterias, understood as dining facilities serving the persons identified in this Article;
 - c. Messes, understood as facilities serving lights meals, beverages, and promoting socializations among the persons identified in this Article.
3. An Allied Headquarters shall be exempt from taxes on income deriving from sales and services rendered in their canteens, messes, and cafeterias, or from other morale and welfare activities, whether operated directly or through a concessionaire. The tax exemption enjoyed by the Allied Headquarters does not extend to income or profit earned by a concessionaire and which the concessionaire under Romanian laws may be responsible to report for tax purposes.
4. All persons permitted onto the premise of an Allied Headquarters, to include Local Wage Rate personnel, all contracted personnel, and visitors, no matter their nationality, may buy or be provided food and drink items to be consumed in the Headquarters cafeterias or messes, and may purchase Allied Headquarters and exercise and event labelled items for their personal use. This shall not include access to Allied Headquarters canteens.
5. Members and their dependents shall have access to canteens.

6. Purchase of items in canteens, cafeterias and messes may be limited by age restriction or be rationed at the discretion of the Allied Headquarters or due to arrangements with the Romanian authorities, such as the Annex to this Supplementary Agreement.
7. Rationed items shall not be disposed of by sale, barter, gift or otherwise ceded to any other person.
8. Subject to the specified restrictions on the extent of entitlements in terms of permitted quantities and disposal, and where an Allied Headquarters has not established its own canteens, messes, or cafeterias in Romania, members and their dependents shall be permitted to use the facilities of the nearest Allied Headquarters or of the Romanian Armed Forces in accordance with the limitation set out in this Article. Equally, members and their dependents shall have the right to use such facilities of their national forces, if the latter so agree and subject to the same conditions as laid down in this Article.

ARTICLE 19

FISCAL IMMUNITIES AND ENTITLEMENTS OF STAFF MEMBERS

1. Members of an Allied Headquarters, except such members attached by Romania or employed by an Allied Headquarters and holding Romanian citizenship or being ordinarily resident in Romania, are entitled members. Entitled members and their dependents shall, in addition to the entitlements in the Protocol, Article 8, paragraphs 2 and 3; the Agreement Article XI, paragraph 4, 5, and 6; and in paragraphs above; enjoy the rights provided below, which may be subject to further implementation by mutual arrangements:
 - a. Import and purchase of personal effects and furniture as in accordance with the Annex to this Supplementary Agreement;
 - b. Import and purchase of privately owned vehicles as defined in the Annex to this Supplementary Agreement. The vehicles may be replaced by further imports or purchases in Romania free of duties and taxes if disposed of in accordance with Article 20, paragraph 2 of this Supplementary Agreement;
 - c. Exemption from stamp duties, and license fees on any personally owned radio, TV and other telecommunication devices.
2. Taxation on income and moveable property of members shall be as laid down in the Agreement, Article X, paragraphs 1 and 2, and the Protocol, Article 7, and shall include, inter alia, exemptions entitled members from annual circulation and road taxes and fees in Romania.

ARTICLE 20

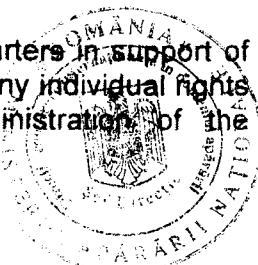
DISPOSAL OF EQUIPMENT, SURPLUS, AND SCRAP

1. In addition to the right to export and re-export, and without prejudice to the Protocol, Article 9, and to the right of an Allied Headquarters to resell items in canteens, messes and cafeterias, an Allied Headquarters shall have the right to dispose of equipment, surplus, and scrap. Acknowledging that Romania shall have the right to first purchase, items may otherwise be disposed of:
 - a. By sale to individuals or to commercial enterprises, which are duly authorised to trade in Romania on the condition that Romanian taxes and duties based on market-value at the time of disposal, are paid;
 - b. Due to destruction, theft or damage without being required to compensate reparation, on the condition that the circumstances and disposal is certified by Romanian authorities scrapping form, customs or other appropriate document;
 - c. Without payment of duties or taxes, to entities, charities, and similar organisations, on the condition that they are exempt from Romanian taxes on the donated items.
2. With the limitations stated in paragraphs 6 and 7, of Article 18 above, items imported or purchased free of duties, taxes, fees and charges by the members and their dependents, under the provisions of this Article, shall not be disposed of in Romania by sale, barter or gift, except for:
 - a. Export or re-export by the person enjoying the privilege;
 - b. Disposal between persons enjoying the same privileges;
 - c. Low value hospitality gifts;
 - d. Donations to entities, charities, and similar organisations, on the condition that they are exempt from Romanian taxes on the donated items;
 - e. Disposal by way of destruction, theft or damage, on the condition that the circumstances and disposal is certified by Romanian police authorities, an authorised scrapping form, customs, or other appropriate documents;
 - f. When the required Romanian duties/or taxes have been paid.

ARTICLE 21

ADMINISTRATION OF FISCAL ENTITLEMENTS

1. The entitlements stated above are afforded to the Allied Headquarters in support of its mission, and the members and their dependents shall not derive any individual rights from this Supplementary Agreement in this regard. The administration of the

entitlements shall be subject to Romanian law and to the management of the Allied Headquarters, which:

- a. Shall take the appropriate measures, within the scope of its authority, to oversee the correct application of the rules and regulations on relief from taxes and duties and to prevent abuse;
 - b. May request assistance to the Romanian authorities to legally pursue any abuse;
 - c. Shall request all members and their dependents to sign a statement on their arrival in an Allied Headquarters acknowledging the restrictions set out in this Article;
 - d. Pursuant to the Agreement, Article XII, paragraph 1, and the Protocol, Article 4, may conclude mutual arrangements with the Romanian authorities on the accounting and management of the entitlements described in this Article.
2. For the purposes of verifying the status of an Allied Headquarters and entitled members under this Supplementary Agreement with regard to forms required to accomplish tax and duty-free purchases in EU countries as well as import, export and re-export of goods, Romania shall appoint an authority to certify forms submitted by or through an Allied Headquarters.
 3. An Allied Headquarters shall provide the designated authority in Romania with a list of personnel upholding entitlements under this Supplementary Agreement. For the sake of accurateness, such lists shall be provided monthly.
 4. Exemption shall be granted for any taxes or fees which may be applied in Romania after this Supplementary Agreement is has entered into force.
 5. The provisions of the present Article shall not supersede procedures regarding funding of NATO infrastructure projects and implementation of Capability Packages, nor is it the intent to limit or supersede such entitlements granted to a single State or to international, governmental and non-governmental organisations, and international tribunals by Romania.
 6. Nothing in this Article shall be understood to limit or otherwise prejudice the procedures and rights granted to Romania under the Agreement, in particular Article IX, paragraph 2, Article XI, paragraph 1, and Article XII, paragraph 2.
 7. The procedures for implementing and effectuating the exemptions from taxes and duties will be granted in accordance with the Romanian legislation.

ARTICLE 22

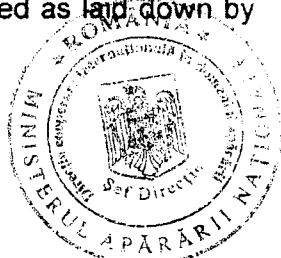
PROTECTION OF THE ENVIRONMENT, HEALTH, AND SAFETY

1. Without prejudice to the Agreement, Article II and acknowledging exemptions provided in this Supplementary Agreement, Romanian laws and regulations regarding

protection of the environment, including water management, shall, in the same manner they are applicable to the Romanian Armed Forces, serve as the minimum standard for an Allied Headquarters, just as all relevant NATO Standardizations Agreements and guidance shall be applied.

2. The Allied Headquarters shall, with the assistance of the Romanian authorities envisaged in paragraph 6 below, analyse the compatibility of Allied Headquarters activities with Romanian environmental laws and regulations including water management. Such considerations shall include, but shall not be limited to, identification and assessment of potential environmental impacts and effects, in order to minimise the possible adverse environmental effects and, where detrimental effects are unavoidable, to take appropriate remedial measures. In this regard, special attention shall be paid to activities regarding use and storage of fuels, lubricants and ammunitions, as well as emissions of gases, levels of noise and vibration, areas for training and exercise, and disposal of all kinds of refuse.
3. Transportation of munitions, heavy goods and hazardous materials shall be in accordance with the standards and regulations applicable to the Romanian Armed Forces and shall due account of international agreement in force in Romania as well as relevant NATO Standardization Agreements and guidance
4. For construction and engineering works undertaken by an Allied Headquarters, the concerned Headquarters shall as a minimum respect environmental standards, including water management, construction and engineering (to include health and safety) comparable to the standards, rules and regulations applicable to the Romanian Armed Forces including construction quality requirements. Without prejudice to the obligations relating to the employment of a local workforce under the Agreement, Article IX, paragraph 4, an Allied Headquarters shall comply with Romanian occupational health and safety regulations, and, where this is legally, operationally, or otherwise technically impossible, the Romanian authorities and the Allied Headquarters shall, without delay, agree on other means to achieve the desired protections.
5. The importation of goods, supplies and provisions shall be subject to Romanian health regulations, except for those imports which are to be used exclusively by an Allied Headquarters and within its premises, or which are imported for distribution by canteens, messes, and cafeterias established on its premises.
6. The appropriate Romanian authorities shall provide assistance to examine the compatibility of Allied Headquarters activities with Romanian environmental legislation as well as guidance and information on the regulations, standards, etc., mentioned above, and shall advise an Allied Headquarters when Romanian standards exceed those established by the applicable international conventions. The Romanian standards referred to above shall be provided to an Allied Headquarters by the concerned Romanian authorities in the English or French languages.
7. All environmental duties, taxes, fees, and charges shall be resolved as laid down by Articles 17 through 21 of this Supplementary Agreement.

ARTICLE 23

PUBLIC HYGIENE

1. An Allied Headquarters shall, with the support of the Romanian authorities, apply Romanian regulations for the prevention and control of infectious diseases in humans, animals and plants and for prevention of control of plant pests.
2. The Romanian authorities shall provide, in accordance with the relevant Romanian procedures, means and assistance to an Allied Headquarters in case of emergency situations involving local, national or international infectious diseases and diseases with endemic potential. An Allied Headquarters shall provide access to their facilities in accordance with Article 5 of the present Supplementary Agreement.
3. An Allied Headquarters and Romanian authorities shall promptly inform each other of the outbreak or suspected outbreak, transmission and elimination of any infectious diseases and of the measures taken.
4. If an Allied Headquarters deems it necessary to take health protection measures within the facilities and premises made available for its use, it shall coordinate the execution of such means with the concerned Romanian authorities.
5. The Romanian regulations referred to above and any related information shall be provided to an Allied Headquarters by the concerned Romanian authorities in the English or French languages.

ARTICLE 24

EVACUATION OF MEMBERS AND DEPENDENTS

Subject to separate arrangements with the sending States in question, the States having assigned members to an Allied Headquarters shall, in case of emergency situations, be granted access to Romania for the purpose of evacuating their personnel and dependents. The Romanian authorities and an Allied Headquarters shall coordinate adequate procedures to ensure prompt evacuation of members and their dependents not subject to evacuation by a sending State.

ARTICLE 25

CORRESPONDENCE AND COMMUNICATION

1. For the purpose of official communication and correspondence, an Allied Headquarters shall have unrestricted access to fixed line, mobile as well as satellite phone systems, internet services, telecommunication and any other information and communication services, to include radio and TV land and satellite services and postal services in Romania, irrespective of whether the service is operated commercially or publicly.

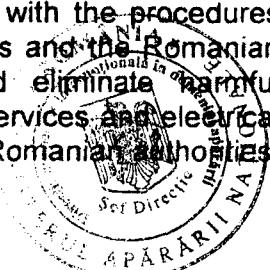

2. An Allied Headquarters shall, as a minimum, have access to Romanian military communication, courier and postal services on terms and conditions comparable to those enjoyed by the Romanian Armed Forces.
3. An Allied Headquarters and, in accordance with North Atlantic Council approved policy, NATO Standardization Agreement 2109 and subsequent agreements, a Nation may establish and operate, at their own expense, fixed line, mobile as well as satellite phone systems, internet services, postal and courier services, and any other communication and information system services in Romania for the official and private use of the Allied Headquarters and its members.
4. An Allied Headquarters shall be allowed to establish, operate and use classified and unclassified networks, system and means of secure and cipher communication in Romania, as well as to conduct monitoring of those systems for security reasons and other authorised purposes.
5. As provided in the Agreement, Article XI, paragraph 3, any mail or communication of an Allied Headquarters marked or otherwise declared as official shall not be subject to any restrictions, inspection, censorship, delay, or other control by Romanian authorities, unless the Allied Headquarters waived this immunity.
6. An Allied Headquarters shall be entitled to send and receive official correspondence and packages by courier or in sealed bags, and shall enjoy the immunities and privileges accorded to diplomatic couriers and bags.
7. Official correspondence and packages of a sending State, represented at the Allied Headquarters, may be sent through national channels, where such are available, without Romania charges or any restrictions, inspection, censorship, delay, or other control.

ARTICLE 26

TELECOMMUNICATION

1. Subject to further arrangements with the appropriate Romanian authorities regarding locations and technical details of equipment, an Allied Headquarters may import, establish, access, operate and maintain, on either a temporary or non-temporary basis, inside or outside the premises occupied by it, such telecommunication facilities and military radio station as may be required for its operational functions, military training, experimentation, exercises, emergencies, and for morale and welfare purpose.
2. The Romanian authorities shall remain responsible and liable for spectrum management. Frequencies to be used by an Allied Headquarters, together with their parameters, shall be established by an Allied Headquarters and the Romanian authorities responsible for spectrum management in accordance with the procedures set up by the appropriate NATO authority. An Allied Headquarters and the Romanian authorities shall take all necessary measures to avoid and eliminate harmful interference with each other and with civilian telecommunication services and electrical power facilities. Subject to prior coordination with the appropriate Romanian authorities,

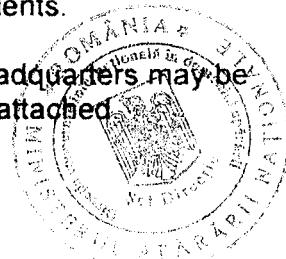
an Allied Headquarters may employ necessary security measures to protect Allied Headquarters communication in Romania for reasons of security and force protection.

3. Telecommunication facilities and military radio stations shall be used exclusively for official purposes in accordance with the paragraph above.
4. The Romanian authorities shall exempt Allied Headquarters from any and all frequency spectrum pricing.
5. Applications regarding wire telephone and telegraph/data system and circuits shall be submitted in accordance with the procedures established by the correspondent NATO authority.
6. The criteria, regulations and rates for work and services of the telecommunication operators and regulators shall not be less favourable than those applied to the Romanian Armed Forces.
7. In establishing and operating telecommunications facilities an Allied Headquarters shall apply the provisions approved by the International Telecommunications Union and any other international or regional telecommunications regulations binding upon Romania, as well as Romanian telecommunication laws and regulations. An Allied Headquarters shall be exempt from this provision to the extent that such exemption is granted to the Romanian Armed Forces.
8. All Allied Headquarters shall be entitled to send and receive messages and data in cipher.

ARTICLE 27

POLICING ON AND OFF PREMISES

1. In accordance with the Agreement, Article VII, paragraph 10, and the Protocol, Article 4, paragraph b., an Allied Headquarters shall have the right to police any premises occupied by it. The security staff of an Allied Headquarters may take all appropriate measures to ensure the maintenance of order, discipline and security on such premises. The Romanian authorities shall render assistance by military and/or civilian police to the Head of an Allied Headquarters or the designated representative, when so requested.
2. The exercise of the police powers for events outside an Allied Headquarters shall be the responsibility of Romanian authorities. Outside an Allied Headquarters premises, the Headquarters international security staffs shall only be employed in the circumstances and under the conditions specified in the Agreement.
3. Subsequent to the Agreement, Article VII, paragraph 5 (b), and the Protocol, Article 4, the Head of an Allied Headquarters or designated representative shall be promptly notified of the arrest or other detention of any member or their dependents.
4. Writs, fines and summons issued against members of an Allied Headquarters may be served through the Head of an Allied Headquarters to which they are attached.

ARTICLE 28

SECURITY AND FORCE PROTECTION

1. In accordance with NATO Security Policy and NATO Force Protection Policy, the Romanian authorities are responsible for all aspects of force protection, including risk assessment, planning, provision and implementation, to Romania national standards for an equivalent entity (headquarters, individual, group, etc), in the following scenarios:
 - a. Perimeter protection of an Allied Headquarters;
 - b. Protection of meetings organised by an Allied Headquarters, but held outside of the premises of that Allied Headquarters;
 - c. Protection of VIPs, either based within the Allied Headquarters or visiting the Allied Headquarters, or otherwise taking part in events organised by an Allied Headquarters.
2. The Romanian authorities and an Allied Headquarters shall exchange information concerning both force protection and security threats.
3. An Allied Headquarters shall not conduct security or force protection activities outside the Allied Headquarters premises, except in accordance with arrangements concluded with the appropriate Romanian authorities.

ARTICLE 29

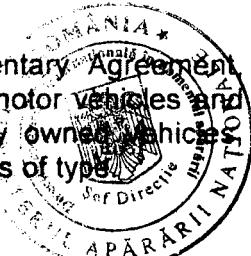
ARMS

1. Pursuant to the Agreement, Article VI, an Allied Headquarters shall make arrangements with the appropriate Romanian authorities regarding the transportation and storage of arms and ammunition. In line with such arrangements an Allied Headquarters shall promulgate internal regulations, taking due account of sending State and Romania regulations concerning the possession, safekeeping and transportation of military arms and ammunition, to ensure that no member of an Allied Headquarters shall gain possession or carry arms unless authorised to do so.
2. Romanian law shall apply to the possession, safekeeping; disposal and carrying of privately owned arms and ammunition.

ARTICLE 30

TRAFFIC REGULATIONS AND VEHICLES

1. With the exception of exemptions provided in this Supplementary Agreement, Romanian traffic regulations shall apply to the operation of official motor vehicles and trailers of an Allied Headquarters and to the operation of privately owned vehicles, trailers and watercraft of its members and their dependents, regardless of type.

2. Official motor vehicles and trailers regardless of their type, of an Allied Headquarters shall be afforded the same exemptions from Romanian traffic regulations as are afforded to Romanian Armed Forces.
3. If considered necessary by the Allied Headquarters, and paying due regard to public safety and order, and protection of the environment, the Romanian authorities shall, in respect of official vehicles and trailers of an Allied Headquarters, grant exemptions from Romanian regulations concerning the specifications on construction, design and equipment of such motor vehicles and trailers, regardless of their type.
4. Privately owned vehicles of any type and trailers temporarily imported in accordance with the Agreement, Article XI, paragraph 6, and the Protocol, Article 8, paragraph 3, shall for the period of such importation, be subject only to the minimum construction, design and equipment regulations applicable to temporarily registered vehicles and trailers in Romania, taking at the same time due account of public safety and order.
5. With regard to the periodical roadworthiness test of vehicles for all types of official and privately owned vehicles and trailers, an Allied Headquarters may use the technical inspection stations operated by the Romanian Armed Forces or, subject to a separate arrangement, establish its own technical inspection stations. In the latter case, and subject to further arrangements, Romania shall provide all necessary basic equipment and make the operators available as well as issue the necessary technical inspection certificates.

ARTICLE 31

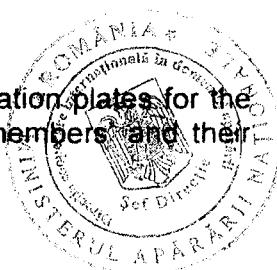
DRIVING LICENCES

1. The provisions of the Agreement, Article IV, paragraph a., shall extend to all members and to their dependents, on the condition that they satisfy the driving age requirement in Romania. Upon request of the Romanian authorities, the concerned Allied Headquarters shall provide an endorsement to confirm that an individual is an Allied Headquarters member or dependent.
2. Whilst in Romania members and dependents who satisfy the age requirement in Romania shall be permitted to obtain a Romanian driving license after complying with the appropriate Romanian regulations.
3. Subject to further arrangements, the Romanian authorities shall assist an Allied Headquarters in establishing and accrediting drivers' instructions, obtaining and issuing licenses in Romania.

ARTICLE 32

REGISTRATION PLATES

1. The Romanian authorities shall register vehicles and issue registration plates for the official vehicles and trailers of an Allied Headquarters and of the members and their

dependents' privately owned vehicles and trailers, regardless of their type in accordance with the terms set out in this Supplementary Agreement.

2. Without prejudice to paragraph 1, or the Agreement, Article XI, an Allied Headquarters shall, subject to further detailed arrangements with the Romanian authorities, be entitled, to perform the registration of its official vehicles and trailers, regardless of their type.

3. If a Supreme Headquarters deems it essential for security reasons and as force protection measure, the Romanian authorities shall issue cover registration plates to official vehicles and trailers, and privately owned vehicles and trailers, as requested by an Allied Headquarters. This shall not be understood as a voluntary waiver of entitlements and immunities set up in Articles 7 and 17 through 21 of this Supplementary Agreement.

4. Registration and registration plates shall be provided free of charge for official vehicles and trailers, whereas Romanian registration of and issuance of registration plates for privately owned vehicles and trailers, and of cover registration plates, shall be provided at actual cost only.

5. Nothing in this Article shall be understood to contradict or impede the rights afforded to an Allied Headquarters under the Protocol, Articles 4, 8, and 13, or to a sending State under the Agreement, Article XI, to temporarily import and re-export service vehicles on the conditions and subject to the documentation stipulated in the Agreement.

ARTICLE 33

MILITARY CLUBS, TRAVEL CONCESSIONS, AND SPORT FACILITIES

The Romanian authorities shall grant members and dependents access to military amenities and clubs, travel concessions and discounts, and sport facilities at the same costs and rates as those available to members of the Romanian Armed Forces and their dependents.

ARTICLE 34

MEDICAL AND DENTAL SERVICES

Pursuant to the Agreement, Article IX, paragraph 5, the Romanian authorities shall permit members and their dependents to receive medical and dental care, including hospitalization, on terms established or to be agreed between the Romanian authorities and the Allied Headquarters or the sending States, as appropriate. The Romanian authorities shall take all necessary measures to ensure that procedural provisions exist to prevent delay or denial of such care by reasons of lack of Romanian personal or identification number, registration or other proof of status normally used by Romanian citizens.

ARTICLE 35

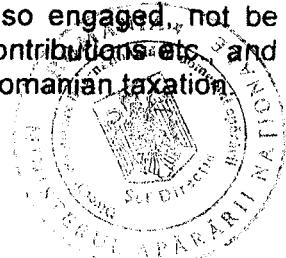
EDUCATIONAL SERVICES

1. Members and their dependents shall be granted access to education and kindergartens, including Romanian language learning, provided by Romanian authorities (including regional, municipal authorities and the like), under the same conditions and subject to the same course fees as applicable to comparable Romanian citizens.
2. The Romanian authorities shall advise and assist the establishment of schools, which are established in the vicinity of an Allied Headquarters but operate in other educational system (international schools or national schools other than Romanian), and shall ensure that such school receives the same facilities and conditions as accorded to the private schools in Romania. This support includes assistance to achieve accreditation (registration) of such school by the appropriate national agency; however, the school remains responsible for meeting any fees related to the accreditation (registration) process
3. An Allied Headquarters in Romania is authorised to set up and operate additional schools which operate in an educational system other than the Romanian educational system, under conditions and procedures to be subsequently established and being duly advised by the appropriate Romanian authorities. Such schools shall have their own rules and regulations concerning all operational and administrative procedures, to include but not limited to curriculum and teacher qualifications. Such school shall be eligible for applying for support and facilities in accordance with paragraph 2 above.
4. The Romanian authorities shall recognise, validate and certify, in accordance with the applicable Romanian laws, diplomas and certificates issued by schools referred to in paragraphs 2 and 3 above, on the condition that such schools hold the necessary authorisation and / or accreditation according to applicable Romanian law. The Romanian authorities shall permit transfer of the students from such schools in to the Romanian educational system at all levels of education. The graduate students of high schools from such schools will be accepted to the higher education/university on the same conditions as the Romanians citizens.

ARTICLE 36

WELFARE SERVICES

1. Morale and Welfare programmes established by the Allied Headquarters in accordance with NATO regulations, and by sending State national support units, are authorised to engage the Headquarters' members and dependents in support of such programmes subject to reimbursement of their associated costs and against honorarium. Such engagement does not amount to or correspond to employment, and the engagement shall, irrespective of nationality of the persons so engaged, not be subject to Romanian laws relative to labour employment, social contributions etc., and the reimbursements and/or honorarium shall be exempt from any Romanian taxation.

2. In case a member dies or leaves Romania permanently the dependents of such member shall continue to be considered as dependents under this Supplementary Agreement for a period of up to ninety (90) days after such death or transfer, on the condition that the dependents are present in Romania. Upon request of an Allied Headquarters, the Romanian authorities will give sympathetic consideration to extend the ninety (90) days up to one (1) year, in order to enable dependents to complete a school year or due to other compelling circumstances, to be determined on a case-by-case basis.
3. Should Romanian education and social services become involved in cases regarding members or dependents without prior request of their sending State, the involved National Support Unit(s) or Allied Headquarters, as appropriate, shall be informed.

ARTICLE 37

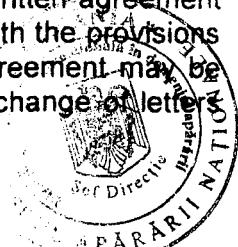
IMPLEMENTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

1. The Parties agree to take the required measures to facilitate the implementation and execution of the present Supplementary Agreement.
2. All communications and arrangements exchanged or concluded subsequent to this Supplementary Agreement shall be conducted in the English and French languages, being recognised as the only official NATO languages.
3. Any disputes arising out of the interpretation or execution of this Supplementary Agreement between an Allied Headquarters and the Romanian authorities shall be solved through consultation between the Parties. The Parties agree to jointly resolve any differences between them relating to the interpretation or application of this Supplementary Agreement without recourse to any outside legal or administrative proceedings or jurisdiction.

ARTICLE 38

DURATION AND TERMINATION

1. The Parties shall notify each other in writing when all their procedures required for the entry into force of this Supplementary Agreement have been fulfilled. This Supplementary Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last notification.
2. This Supplementary Agreement is concluded for an indefinite period of time and shall remain in force irrespective of permanent presence of an Allied Headquarters in Romanian territory.
3. This Supplementary Agreement may be amended at any time by written agreement of the Parties. The amendments shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph 1 of the present Article. The Annex attached to this Agreement may be subject of separate revision; such revisions shall be conducted as exchange of letters.

between the Romanian Government and the Supreme Headquarters and shall enter into force on the date of the signature of the last letter.

4. This Supplementary Agreement may be terminated by either Parties after having been in force for two years, and shall remain in force two years after notice of the termination is received by either of the Parties.

5. Regardless of the above, this Supplementary Agreement shall remain in force for two years from Romania effective denunciation and withdrawal from the Protocol.

6. Without prejudice to the Agreement, Article XV, and the Protocol, Article 16, and subject to the provisions of the paragraph 5 above, this Supplementary Agreement shall remain in force in case of hostilities to which the North Atlantic Treaties applies. However, the provisions relating to the location and personnel strength of an Allied Headquarters shall, in the event of such hostilities, immediately be the subject of examination by the appropriate Supreme Headquarters and the Romanian authorities so that any desirable changes may be made in the application of this Supplementary Agreement. Moreover, Article 3, paragraph 2 of this Supplementary Agreement, shall not apply to relocations determined necessary by the Romanian authorities under such circumstances

7. In the event of hostilities as define above, each Party shall be entitled, after 60 days' notice to the other Parties, to suspend the application of any provisions, except Article 37, of this Supplementary Agreement in so far as it may be necessary. If this right is exercised, the Parties shall forthwith consult one another so that arrangements may be reached on the proper provisions to replace those in respect of which application has been suspended.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto have signed this Supplementary Agreement,

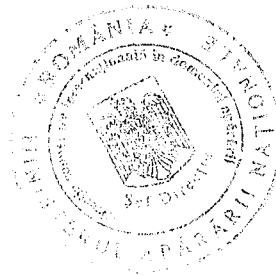
Done in Brussels, on the 2nd December 2015 in four copies, in the English language.

FOR THE GOVERNMENT OF ROMANIA

Mr Lazar Comanescu

Minister of Foreign Affairs

FOR THE SUPREME HEADQUARTERS ALLIED POWERS EUROPE

Rijo Brusilov

General Philip M. Breedlove
Supreme Allied Commander Europe

FOR HEADQUARTERS, SUPREME ALLIED COMMANDER TRANSFORMATION

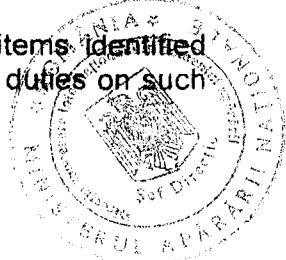
General Denis Mercier

Supreme Allied Commander Transformation

**ANNEX TO AGREEMENT BETWEEN GOVERNMENT OF ROMANIA AND THE
SUPREME HEADQUARTERS ALLIED POWERS EUROPE AND HEADQUARTERS,
SUPREME ALLIED COMMANDER TRANSFORMATION TO SUPPLEMENT THE
PARIS PROTOCOL**

1. Subject to the control, use and disposal set forth in this Supplementary Agreement and without prejudice to the privileges granted under Paris Protocol, Article 8, paragraphs 2 and 3, and the Agreement, in particular Article XI, paragraphs 5 and 6, entitled members and their dependents enjoy the following entitlements in implementation of Articles 17 through 21, Entitlements:
 - a. In accordance with the purposes stated in the Agreement, Article XI, paragraphs 5 and 6, importation of personal effects, furniture, and privately owned vehicles etc. as follows:
 - (1) Personal effects and furniture: During the six months subsequent to their arrival, or if they arrived unaccompanied, the six months subsequent to the arrival of their last dependent(s), entitled members and their dependents may import their personal effects and furniture free of duties and taxes for personal use for the term of such service. After the expiration of six-month period, they may also import duty of tax-free a supplementary shipment of personal effects and furniture. In any case and at any time, entitled members may replace, by means of import free of taxes and duties, lost or destroyed personal effects or furniture that was previously imported duty of tax-free. Such items, to include other personal effects acquired during the period of NATO service, may also be re-exported duty and tax-free.
 - (2) Privately owned vehicles (to include motorcycles, caravans): Entitled members may for the term of their service import their private vehicles for the personal use of themselves and their dependents, regardless their type, free of duties and taxes. The definition of motor cycles will follow Romanian legislation.
 - (3) Recreational crafts (as defined as such under Romanian legislation), trailers, and recreational and camper vans: Entitled members may for the term of their service import their private and recreation and camper vans, regardless their type, free of duties and taxes, as part of their personal effects and furniture and for the personal use of themselves and their dependents.
 - (4) Entitled members may receive parcels from their sending State through the sending State's or Allied Headquarters' or Romanian postal systems free of all duties provided the contents are for the personal use of themselves and their dependents and that the total value of the parcel does not exceed € 100.
 - b. Entitled members and their dependents may purchase the items identified below in Romania free of taxes and duties. Romanian taxes and duties on such

purchases shall be either waived or reimbursed in a procedure to be established by the Romanian authorities:

- (1) Personal effects for their personal use in their daily household, when the total value of the goods according to one invoice exceeds € 64. A detailed list of effects shall be established between the Supreme Headquarters and Romanian Ministry of National Defense.
- (2) Petrol and other fuels. Tax exemptions on petrol fuels for privately owned vehicles and motor cycles is limited to 100-400 litres per month, depending on the engine size of the registered vehicle or motor cycle, and the distance between home/work of the entitled person.
- (3) Privately owned vehicles: One privately owned vehicle per person in the household above the driving age in Romania at any one time.
- (4) Recreation and camper vans: One recreation or camper van per entitled member at any one time.
- (5) Caravans: one caravan per entitled member at any one time.
- (6) Trailers: One trailer per entitled member at any one time.
- (7) Motorcycles (as defined in Romanian legislation): One motor cycle per person in the household above in driving age in Romania at any one time.
- (8) Recreational crafts (as defined in Romanian legislation): One recreational craft per entitled member at any one time.

2. Rationed items may be purchased by members and their dependents in Allied Headquarters' canteens in amounts to be agreed between the Allied Headquarters and Romanian Ministry of National Defense.

3. Tax exemptions on importation or purchase of privately own vehicles, recreation and camper vans, caravans, trailers, motor cycles, and pleasure boats are granted up to three (3) months before an entitled member enters Romania. Such exemptions shall only be permitted during the last six month of a planned tour of duty with the motivated endorsement of the sending State or Allied Headquarters, as appropriate.

4. An Allied Headquarters shall provide internal regulations with regard to the administration of purchase made in Allied Headquarters' canteen for official functions of the Headquarters.

5. Noting in this Annex is constructed to interfere with customs allowances for crossing international borders, and it is an individual responsibility to duly observe and comply with customs regulations in force.

6. The amounts set out above shall be reviewed annually from the date of entry into force of this Supplementary Agreement and adjusted in accordance with the official Romanian Customer Price Index, and be exchanged separately by Romanian Ministry of National Defense to the Supreme Headquarters.

